

DOMOVINA

Upravišтво „Domovine“ v Ljubljani, Knaflava ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knaflava ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din, Amerika letno 1 dolar. — Račun pošne brantnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Kriva pota našega združništva

V Ljubljani imamo Zadržno zvezo, kjer je včlanjenih preko 300 hranilnic in posojilnic, odnosno zadrug z neomejeno zavezo po Raiffeisnovem sistemu. Ob koncu preteklega leta je bilo od skupnih vlog včlanjenih zadrug pri Zvezi v višini 172-8 milijona dinarjev porabljenih za kredite članicam le 53-7 milijona dinarjev, dočim je imela Zveza preko 100 milijonov dinarjev naloženih pri bankah. Lani je imela Zveza pri svojih članicah naloženih le 31 odstotkov vlog, dočim je imela še pred leti naloženih 50 do 60 odstotkov pri svojih članicah. Po načelu zadrugne skupnosti prepoveduje Zveza svojim zadrugam, nalagati presežke pri bankah, sama pa nalaga pri bankah večino zadrugnega denarja. Številna zadruga naša podjetja (produktivne in blagovne zadruge) morajo iz tega denarja od bank najemati kredite, seveda po znatno višji obrestni meri. Zadruga same neredko odklanjajo lastnim dobrostoječim zadrugarjem zmerno visoke kredite po nizki obrestni meri, da lahko nalagajo vloženi kmetijski denar pri Zvezi na vezane vloge po višjih obrestih kot jih smejo terjati od zadrugarjev. Kmet, ki potrebuje kredit, je primoran, iskati ga drugod in ga dražje plačevati.

To so zelo nezdrave razmere, ki mečejo kaj čudno luč na poslovanje velikega dela našega združništva, ki ne hodi danes več po zadrugni poti, ki mu jo je začrtal Raiffeisen. Ko je ta pred leti videl, da je edina rešitev kmeta v stiski za cenen kredit, je pričel ustanavljati zadrugne hranilnice in posojilnice, kjer je določil, da sme razlika med vlogo in posojilom znašati največ poldrugi odstotek, da se krijejo stroški. Tako se je kmet v zadrugi otresel vseh dragih posrednikov. Lov za večjim dobičkom, ki je zavzel zlasti v povojnih letih vedno večji razmah, je pa premočil načelstva mnogih zadrug, da so tudi zastremela po večjih obrestih. Ker pa niso mogla zaradi točnih določb pravil povišati obrestne mere za posojila, so jih pričela vedno bolj odklanjati in nalagati tako nastale nenaravne presežke pri Zvezi na vezane vloge in so tako zaslužile zadruga 1 % več kakor bi ga bile pri posojilih kmetom. Dobitke so sicer uporabili za zidavo društvenih domov in drugih kulturnih ustanov, vendar pa so bili ti darovi zelo dvomljive vrednosti, ker ni njihova vrednost v nikakem razmerju s škodo, ki jo je imel kmet, ko je bil prisiljen najemati drugod drage kredite, ki jih kmetijstvo posebno v današnji stiski kaj težko zmaguje.

Kmetijski denar, odvzet na ta spreten način kmetijstvu, roma preko Zveze, ki tudi zasluži nekaj za to posredovanje, v banke, ki ta denar dajejo večinoma industriji in trgovini, saj industriji in trgovci lažje plačajo drage bančne obresti.

Naše kmetijstvo je tako dvakrat oškodovano. Na eni strani je ob cenen kredit, na drugi mu pa prav ta umetno odtegnjeni ceneni kmetijski denar, ko je prešel preko njegovih lastnih zadrugnih organizacij, podružuje vsakdanje potrebščine. Doživeli smo žalostno dejstvo, da se ne zbira za-

zdržni kmetijski denar po pravilih in namenu Raiffeisna le v korist kmetijskega gospodarstva, temveč gre večina tega denarja drugo, krivo pot. Večina kmetijskega denarja je danes le zato v

rokah Zveze, da nese obresti, ali z drugimi besedami, edini namen zbiranja kapitala je ta, da rodi v obrestih spet kapital. Kako daleč smo prišli! Kje je ostal tu ljudomili Raiffeisen? Da to tudi ni baš lepo krščansko, menda ni treba poudarjati.

Pred vinarskim kongresom v Beogradu

Dne 4. t. m. se je sestel v Beogradu pripravljalni odbor za to prireditvev. Po odposlancih so bile na sestanku zastopane številne zainteresirane organizacije iz vse države. Iz Slovenije sta se udeležila konference gospoda ravnatelj Kmetijske družbe inž. Lah in Lovro Petovar.

Po celodnevni razpravi se je soglasno sklenilo, da bo prvi jugoslovenski vinarski kongres 9. marca t. l. Obravnavala se bodo naslednja vprašanja: obče stanje vinogradništva v državi, boleznin in škodljivci vinske trte ter njih pokončavanje, izvoz vina in grozdja, brezalkoholna uporaba grozdja, konzum vina v državi, vinski zakon, organizacija glavne zveze vinogradnikov in sadjarjev kraljevine Jugoslavije, resolucija.

Strokovna poročila so prevzeli med drugimi odličnimi strokovnjaki gg.: ravnatelj Žmavc, kmetijski šef v pokoju Stanko Ožamič ter pro-

fesor Kajtner. O organizaciji glavne zveze vinogradnikov in sadjarjev je prevzel poročilo gospod Lovro Petovar.

Namen kongresa je, da doženemo naše stanje v vsej državi, da ugotovimo, kaj bi moglo naš obstoj zasigurati, ter da po kongresu tam izvoljena deputacija zaprosi na vseh merodajnih mestih, da se upravičenim željam ugodi.

Drugi dan po omenjenem sestanku se je deputacija pripravljalnega odbora oglasila v pristojnih ministrstvih ter zaprosila za podporo pri tej prireditvi. Povsod je dobila zagotovilo, da se bo prireditvi šlo v vsakem oziru na roko.

Potrebno je, da se tudi iz Dravske banovine udeleži čim več interesentov tega velevažnega kongresa. Vsakdo, ki ima z vinom opraviti, lahko na tem kongresu sodeluje.

O kmetijskem pisanju in ugledu

Ob vaški mlaki so se sporekli fantiči. «Kaj boš govoril ti, ki še očeta nimaš!» je zabrusil nezakonskemu Pepčku županov sinček. «Več že ko ti!» se je odrezal Pepček.

Človek bi mislil, da je to smešnica. Zadnji dve številki «Kmetijskega lista» sta me pa poučili, da se podobne reči v resnici dogajajo. V «Domovini» št. 5 sem pokazal na troje nestvarnih, nepodpisanih kmetijskih člankov v «Kmetijskem listu» št. 4. Javil se je gospod Gomišček za očeta tistih člankov in sem mu tudi odkrito odgovoril v članku «Tibetanski mlini». Zgodilo pa se je čudo, da je prijavil v zadnjem «Kmetijskem listu» za prav iste članke očetovstvo še g. Valentin Jauhar, posestnik iz Medvod.

Nisem štel gospodu Gomiščku njegove nepoučenosti v zlo, saj vidim, da se mnogo trudi, da dokaže našim gospodarjem, da je za uspešno kmetovanje nujno potrebno zadrugno vnovčevanje kmetijskih pridelkov.

Izredno me pa veseli, da se kmetje sami zanimajo za reševanje krize kmetovanja.

Dočim so kmetje doslej le čitali več ali manj umestne nasvete, ki jim jih prinaša ta ali oni časopis v hišo, se je oglašil v «Kmetijskem listu» k besedi kmet Valentin Jauhar. Česa vsega niso priporočali in nasvetovali zlasti zadnja leta razni papirni proučevalci kmetijstva pouka in napredka željnemu kmetu! Da naj presaja koruzo in repo naj okopava po trikrat. V rešitev mlečne krize naj pobije polovico molznih krav, da bo ostalo mleko lažje prodajal. Molze naj z električnimi molznimi aparati itd.

Mirno trdim, da pri nas čudno gleda kmet, ko čita take članke, kakor sem jih navedel.

Zato je prav dobro, da se je oglašil kmet sam k besedi. Pozdravljam Valentina Jauharja in želim še več kmečke besede v listih!

Priporočal pa bi Valentinu Jauharju in tistim kmetom, ki bodo posegli v razgovor, par splošnih navodil. Le pri otrocih sem do sedaj opazil, da so se zmerjali takole: Eden reče drugemu: Koštrun! Ozmerjani pa ne ve drugega kakor: Ti, ti si koštrun! Prav tako je Valentin Jauhar vrgel moj očitek na nestvarno pisanje «Kmetijskega lista» brez vsake utemeljitve meni nazaj in mi še po vrhu očital, da od mene nima narod ne časti in ne praktične koristi, preden se je sploh prepričal, s kom ima opraviti.

Treba je pač dobro premisliti, preden se kaj zapiše, saj so minili časi političnih bojev, kjer je bilo sumničenje, sramotenje in psovka vse odločujoči dokaz.

O pivovarstvu in hmeljarstvu se z Valentinom Jauharjem res ne morem prepirati, ker sodim, da on kot kmet iz Medvod pač ni hmeljar in da tudi ne more imeti kot kmet globljega pogleda v moderno pivovarstvo. Če se hoče kdo resno poučiti o hmeljarstvu, mu priporočam Sadarjevo «Hmeljarstvo», ki sem ga jaz, kakor najdete v uvodu, v rokopisu pregledal in popravil. Zato velja Valentinu Jauharju in drugim za vselej:

Ne spuščaj se v razpravo o stvari, ki je ne razumeš!

Valentin Jauhar mi nadalje podtika: «Ker živi pisec najbrž v veri, da je poklican kmetijski večak, da šofira naše kmetijstvo v izboljšanje obupnega stanja, bi pričakoval, da bi navedel samo en primer, da želi biti kos tej res nehvaležni nalogi; a v celem njegovem članku zija le eno strašno žrelo praznote (da se ne izrazim

ostreje, kar bi vsekakor zaslužil.) Tako pravi g. Jauhar. Slišali ste gotovo že tisto zvijačo preganjanega tatu, ki vpije najglasneje: «Primito tatu!» Valentin Jauhar sam je videl avtobus, poln lačnih potnikov, ki se jim je bil šofer izgubil. Hotel je rešiti reveže iz zagate in je sedel sam za volan (krmilo). Slučajno sem sedel v tistem vozu in sem videl, da ima Jauhar sicer dobro voljo za šofiranje, a žal ne razume tega posla. Moja dolžnost je bila, glasno opozoriti Jauharja:

«Ne delajte tako, da se vsi ne zvrnemo v jarek!»

Kdo more trditi, da sem s tem pokazal, da hočem jaz šofirati?

«Čeprav pričajo še nedavno opuščene sladkorne tovarne, da so se pri nas svoj čas bolj rabili lastni možgani kakor danes,» utemeljuje Jauhar svoj nasvet za gradbo sladkornih tovarn. Kaj so tisti srečni lastniki sladkornih tovarn res tako obogateli, da so kar opustili tovarne? Vem pa, da so take tovarne šle v polom, kar bridko kaže na zelo obrabljene možgane svoječasnih ustanoviteljev. Valentinu Jauharju in drugim svetujem:

Naučite se pri pisanju pravilnega sklepanja.

Tistim Afričanom, morda celo črnim, in vsej tekstilni industriji, ki povprašujejo pri nas po škrobu, je treba povedati, da dobijo pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani naslove škrobnih tovarn v Banatu, ki imajo precej zalog, ki jih ne prodajajo prav lahko.

G. Jauhar in drugi, poučite se o potrebi in proizvodnji kmetijskih in industrijskih izdelkov!

O pomenu standarda delim v vsem Jauharjevo naziranje in se, kakor je pač prizadetim dobro znano, pomagam boriti že tri leta za obvezno hmeljsko znamko, pač pa ne bom nikoli uvidel, da bi prišli s pečenim krompirjem do kakega cilja. Zato vzklikam navdušeno z g. Jauharjem: Bog nas reši takih pastirjev! Če g. Jauhar misli, da bi njegova misel o pečenju krompirja uspela, naj kar poskusi!

Valentin Jauhar si dovoljuje vendar pisati, čeprav je njegova skromna osebnost zrasla ob močniku in nezabeljenem krompirju in je bil

praznik v hiši, kadar so prišli zabeljeni žganci na mizo». Pisec teh vrst pa se čuti ponosnega, da je zrasel ob krompirju in žgancih, da je kidal gnoj, oral, okopaval, čakal svita na travniku s koso ter vozil s kravami, ko jih je s trudom navadil na uprego. Hotel bi pa več in boljšega kruha našemu ljudstvu in zato proučavam življenje rastlin sedaj na ljubljanskem vseučilišču. Nikoli nisem silil v javnost in mi je vsaka samohvala celo tuja, zato bodi to rečeno le v toliko, da se poznamo.

Tudi v bodoče

bom svaril naše kmete pred nevarnimi poskusi in nasveti,

Jugoslovensko kazensko pravo

Že nekajkrat smo čitali po novem letu v tako zvanih pogojnih obsodbah. Tako je bila na primer pred ljubljanskim okrožnem (deželnim) sodiščem obsojena pretekli mesec neka 18letna mladenka zaradi odprave človeškega plodu na 14 dni zavora pogojno za eno leto, neka služkinja zaradi tavnine manjšega zneska na tri dni zavora pogojno za dve leti in neka delavka zaradi žaljenja vladarjeve osebe na štiri mesece strogega zavora pogojno za eno leto.

Kaj prav za prav pomeni pogojna obsodba?

Mnogi si popolnoma napačno tolmačijo ta institut našega jugoslovenskega kazenskega prava, ki je novost za vse pokrajine Jugoslavije razen za Hrvaško in Vojvodino, meneč, da bo morala v poslednjem gori navedenem primeru obsojenka nastopiti štirimesečno kazen strogega zavora šele po preteku enega leta od dneva obsodbe.

Temu pa ni tako. Pogojna obsodba znači marveč, da se v našem primeru obsojenki štirimesečna kazen strogega zavora popolnoma spregleda in briše, če ne bo storila tekom enega leta po tej obsodbi nobenega drugega kaznivega dejanja. Če pa se v tej preskusni dobi pregreši proti kazenskemu zakoniku, bo morala poleg nove kazni prestati še tudi ono iz prve tako zvane «pogojne» obsodbe.

Uvedba pogojne obsodbe v modernih zakonikih je posledica prepričanja, da je največje zlo in največja nesreča za onega obsojenca, ki ima

pa naj jih piše kdorkoli. Svoje trditve bom podprl vedno s tehtnimi dokazi, na nestvarne odgovore pa ne bom odgovarjal nikomur. Kdor pa misli obešati na tibetanske mline lepo doneče, toda povsem prazne besede in zgrešene nasvete o organizaciji, racionalizaciji, o nezmožnosti starih strokovnih organizacij in njihovih izkušenih vodilnih mož, ki poznajo vse možnosti naše kmetijske proizvodnje, svobodno mu! Morda je tibetanski bog res zadovoljen z molilnimi mlini, našega kmeta pa ne bo nihče navadil na tako duševno hrano.

Janko Kač.

odsedeti prostostno kazen, baš kratkotrajni zapor. Na eni strani nima zaradi tega kratkega časa vodstvo zaporov nikake prilike, da se približe peča z značajem delinkventa in ga skuša poboljšati, na drugi strani pa pride takšen jetnik skoro vedno v stike z drugimi še večjimi zločinci ter se vrne iz zaporov še bolj izprijen, nego je bil prej.

Zato pa se pogojna obsodba ne more izreči v vsakem primeru, temveč je podanih več osebnih in stvarnih mejá za njeno dopustnost.

Pogojna obsodba se sme namreč izreči le pri obsodbi na strogi zapor do šestih mesecev ali na navaden zapor do enega leta ali pa na denarno kazen. Sodišče izreče v sodbi, da se ima izvršitev take kazni odložiti na določeno dobo, ki ne sme biti krajša nego leto dni in ne daljša nego pet let. Ta odlog sme priznati sodišče obsojencu le takrat, če spozna, da se dá upravičeno pričakovati, da se bo obsojenec v bodoče tudi brez izvršitve obsodbe vzdrževal izvrševanja kaznivih dejanj. Odlog pa se ne dovoli onemu, ki je bil prej pravnomočno obsojen zbog zločinstva ali v poslednjih desetih letih na kazen strogega zavora ali navadnega zavora nad mesec dni.

Pri tej odločbi mora vzeti sodišče posebno v poštev obsojenčevo starost, njegovo prejšnje življenje in ponašanje, malenkostni pomen storjenega dejanja, olajšujoče okolnosti, ob katerih je bilo dejanje storjeno, kakor tudi to, ali je ob-

GUSTAV STRNIŠA:

Francozi in rokovnjači

(Dalje.)

Gregec je pač po svojih nogah meril čevlje! Saj sam ni bil prav nič hud, če ga je Uršika količkaj prijazno pogledala. Najraje bi ji starina dejal, da naj se premisli in si njega izvoli. Pa se je sramoval pred svojo starostjo, ki jo je zdajle često čutil v svojih capljajočih nogah.

***

Uršika se je takoj udomačila v strmoljskem gradu. Delala je pridno kakor mravlja. Vsi so bili z njo zadovoljni, najbolj pa stari strmoljski gospod sam. Na svojega fanta je večkrat naslila. Često se ji je zazdelo njeno upanje prazno. Vsiljevala se ji je misel, da ne bo nikoli Matevževa žena. Pa se je počasi spet pomirila. Zasnubil jo je neki kmečki fant, pa ga je odbila, kar se mu je zdelo zelo čudno, ker je bil iz bogate gruntarske hiše.

Uršika je pa vedno rekla:

«Če se vrne Matevž, bo vse dobro in vesela bom. Če pa Matevža ne bo, pa naj tudi nikogar drugega ne bo!»

***

Strmoljski graščak je bil mož svetskega obzorja. Francoze je prijazno sprejel. Nakopal si je sovražstvo drugih graščakov. Pa se ni mnogo menil za to.

Kmetje so se jezili na Francoze zaradi kontribucije. Naši ljudje, ki so mirno obdelovali polje, so morali zdaj prevažati s svojimi vozovi in živino za Francoze njihove potrebščine in so se čutili popolne tlačane.

Ker je manjkalo dobrih posredovalcev, ki bi kmetom pojasnili stališče francoskih vojakov in jih potolažili, da se bo vse spremenilo, ko se uredi razmere, so se često dogajali med kmeti in Francozi pravcati spopadi. Večkrat je padel kak francoski vojak ali častnik. Rokovnjači so imeli pač dovolj pristašev tudi med ljudmi, ki so sicer živeli mirno doma in obdelovali polje. Vedno so bili pripravljeni pomagati rokomávhom.

Med rokovnjači je bilo tudi mnogo avstrijskih vojakov, ki jih je organizirala Avstrija kot črno vojsko proti Francozom. Menda so baš ti črnovojniki tvorili glavno rokovnjaško silo. Vsekakor jih je imel Dondež mnogo v svojem krdehu. Francozi, ki niso pričakovali, da bodo naši ljudje tako uporni, so utrpeli pač največ izgub v slavnem rokovnjaškem Črnem grabnu, ki so ga krstili za «Krvavi graben».

Žal, da je tudi gosposka premalo storila, da bi oblažila napete razmere med našim kmetom in Francozom. Mnogo jih je bilo, ki so še sami netili upor.

Povsem drug človek je pa bil strmoljski graščak. Sam je pozdravil Francoze in jih potem sklenil uvesti med naše kmete.

Sklical je vse okolišče zemljake in jim neke nedelje pojasnil težko stališče Francozov. Omenil jim je, da so naši pravi prijatelji, čeprav ne govore našega jezika. Žele nam vse dobro. Govoril je o pravicah, ki nas čakajo, in svaril gospodarje, naj se nikar ne boje kontribucije.

«Zdaj je vojska, kaj hočemo? Drugi časi pridejo! Razmere se bodo uredile in vse bo dobro in prav!» je zatrjeval kmetom in jih svaril, naj se ne obnašajo sovražno s tujimi vojaki ter jim postrežejo, kolikor pač morejo. Svetoval je kme-

tom, naj pridejo k njemu, če ne bodo česa vedeli, da jim bo že vse pojasnil in raztolmačil.

In tako niso ti kmetje s takim sovražnim pogledom motrili Francozov kakor mnogi drugi.

Uršika je opazovala francoske vojake in mislila na svojega junaka.

Kadar je zagledala kakega krepkega soldata, si je dejala:

«Prav tak mora biti moj velikan, samo še večji je in še gorši! Bog vé, kje hodi? Da bi se saj kmalu zdrav vrnil.» Pri tem je večkrat globoko vzdihnila.

Pa se je pojavil Gregec v strmoljski graščini. Deklica se ga je zelo razveselila in radostno se mu je nasmehnila, ko ga je zagledala.

Gregec je bil v veliki zadregi. Težko mu je bilo sebe zatožiti. Pa kaj je hotel?

Najpametneje bo, če grem kar naravnost!» se je opogumil in pričel:

«Veš, Uršika! Neko nerodno, prav nerodno stvar morava urediti. Prav za prav zate ni nerodna, a zame je prav šmentano. Tako, da mi gre kar beseda nerada iz ust!»

«I, kaj pa je vendar tako hudega?» je vprašala dekle. Pa se je starec najprej pošalil, da bi bila Uršika še bolj židane volje:

«Veš kaj, deklica moja? Oženil bi se rad!»

Pri tem se je starec pogladil po svoji dolgi spodnji ustnici in smešno poškilil na Uršiko.

«O, kako se vam ljubi! Meni se pa ne, odkar so mi fanta vtekli v vojaško suknjo», je omenila.

«Boljši vojak kakor mrtvak!» je odvrnil Gregec. Oglasila se je v njem zavist, da tako dekle čaka zaman na svojega fanta, ki je Bog vé kje in najbrž že zdavnaj ne misli več nanje. On,

sojenec pred sodiščem popolnoma in odkritosrčno priznal svoje dejanje in ali je povrnil oškodovancu stroške in storjeno škodo ali se vsaj resno izrazil, da jih povrne.

Za odlog izvršitve kazni sme postaviti sodišče pogoj, da povrne obsojenec škodo, ugotovljeno s sodbo, v roku, ki se določi s sodbo in ki ne sme biti daljša nego leto dni.

Če stori obsojenec v dobi, ki jo določi sodnik v obsodbi, naklepoma kakšno kaznivo dejanje in je zaradi njega obsojen na strogi zapor ali težjo kazen, se smatra odlog izvršitve prve kazni za prekinjen in obe kazni se izvršita neskrajšani. V nekaterih lažjih primerih pa sme odrediti sodnik v novi sodbi, da je odložiti i prvo i drugo kazen.

Odlog kazni pa se prekliche lahko tudi zaradi drugih kaznivih dejanj, storjenih že pred pogojno obsodbo, saj se lahko pripeti, da se izve šele v dobi preskusnje za kakšno kaznivo dejanje iz časa pred storitvijo kaznivega dejanja, za katero je bila izrečena pogojna obsodba.

Če imata obe kaznivi dejanji za posledico denarno kazen ali če je doneslo prvo strogi zapor ali zapor, drugo pa denarno kazen, odloči sodišče, ali naj se odložena kazen takoj izvrši ali pa naj se odloži njena izvršitev še nadalje.

Glede začetka in konca preskusne dobe pravi zakonik, da se začneja ta doba z dnem, ko dobi obsodba pravno moč. Dokler traja ta doba, ne nastopijo posledice, združene z obsodbo.

Za preskusno dobo sme odrediti sodišče zaščitni nadzor.

Ko preteče preskusna doba, za katero je izvršitev kazni odložena, a sodišče ni odredilo njene izvršitve, se smatra, da obsojenec niti ni bil obsojen na kazen. (Nadaljevanje prih.)

dekleta po svoji lepoti, brhkosti in čilosti. Kot take jih opisujejo naši pisatelji v svojih povestih, posebno naš nepozabni pokojni dr. Tavčar. — No, pa zabava nima le tega namena, nego poleg tega še človekoljuben namen. Ves čisti dohodek se bo uporabil kot prispevek za napravo ubožnice za Poljansko dolino. Za zabavo nevolilcev bo skrbel med volitvijo znaní narodni pesnik Pestotnik iz Luše v Selški dolini. Udeležite se prireditve, saj bo prva te vrste v Poljanski dolini! — Zadnja sokolska prireditve na svečnico se je obnesla razmeroma dobro kljub silno slabemu vremenu, slabim potom in še slabši cesti. Da, cesta je pa taka, da je groza. Treba jo bo temeljito nasuti, da bo potem za nekaj časa mir. Naj se pomisli na promet, ki je na tej cesti velik kakor na malokateri drugi.

STARA OSELICA. S m r t n a k o s a. Izgubili smo moža dela, vztrajnosti, neomahljivega značaja, trdnega naprednega prepričanja. Dne 1. t. m. smo položili k zadnjemu počitku Ivana H o m c a, posestnika v Stari Oselici. V zadnji sili je iskal pomoči v bolnici, kjer je podlegel komplikacijam, ki so nastale po operaciji. Njegovo truplo so prepeljali domov, kjer se je vršil pogreb ob veliki udeležbi prebivalstva. Ob odprtem grobu se je v imenu občinske uprave poslovil od njega župan g. Jezeršek. Pokojnik je bil dolgo vrsto let občinski svetovalec in član krajevnega šolskega odbora v Trebiji, v katerem se je posebno udeleževal. Kako je bil pri prebivalstvu priljubljen in spoštovan, je pričal njegov pogreb. Bil je neomajnega naprednega mišljenja, zvest naročnik »Domovine in član Vodnikove družbe. Težko ga bomo pogrešali. Bodi mu lahka zemljica, njegovi rodbini pa naše iskreno sožalje!

ZIROVSKI VRH. Pri nas smo imeli preteklo nedeljo prav lepo poroko. Poročila sta se Aleš Hladnik in Marija Mrakova. Nevesta kot ženin sta povsod priljubljena, saj sta oba zastavna in kar je še več vredno, oba izredno pridna. Iz hiš sta, kjer se pridno prebira »Domovina«. Ženitev je potekla ob vpoštevanju vseh šeg in običajev za take prilike ter ob številni udeležbi svatov v svečanem, a tudi prav veselem razpoloženju. Ves potek poroke je bil vesel, prisrčen ter dostojen, vreden Prekove in Lužarjeve hiše ter vseh svatov. Mlademu paru želimo nižinci kot višinci mnogo let srečnega življenja.

RAČNA. Ker se že dolgo nismo oglasili v »Domovini«, vam sedaj povemo nekaj več novic. V letošnji zimi smo si v Račni nabavili več radijskih aparatov. Najprej si ga je nabavil župnik g. Kogovšek; ima ga že eno leto. Potem učitelj g. Fr. Čuk, nato g. J. Poljšak, za njim g. Anton Završek. Ti gospodje imajo detektorje. Enocevne aparate sta si pa nabavila g. I. Škof, načelnik postaje Čušperk, ter kretnik g. Lužnik, isto Čušperk. Vsi aparati delajo dobro. — Letošnja zima je pri nas zelo mila. Mraza je bilo največ do — 4° C. Za voznike je bilo do sedaj bolj slabo, ker so bila slaba pota. — Porok bo v februarju za enkrat 6 parov.

RADEČE. Radeški krajevni šolski svet je sklenil v smislu novega zakona, da se ustanovi namesto ukinjene ekskurentne šole v Podkraju šolska stanica s tridnevnim poukom na teden po učitelju ali učiteljici iz matične osnovne šole iz Radeč pri Zidanem mostu. — Glede osnovne šole na Vrhovem bi bilo želeti, da se prične razmišljati o gradbi, ker je šola dovoljena. Vsaj prva dva razreda bi potrebovali, da ne bi bili mali otroci dnevno dve uri na cesti (do šole v Radečah in nazaj) brez nadzorstva staršev in učiteljev, kakor se to godi že nad 60 let.

TRNOVLJE PRI CELJU. V nedeljo 16. t. m. ob 14. uri bo v prostorih gosp. Kramerja občni zbor prosvetnega društva Trnovlje - Ljubenca. Društvo prav lepo napreduje. Blagajnik se je s težkim srcem poslovil skoro od čelaga »jurija« za povečanje knjižnice. Fantje in dekleta, le glejte, da skoro spet popravite blagajno ter nas kmalu razveselite s kakšno lepo igro! — Predpust se pri nas prav dobro izrablja! Letos bo nanreč izredno lepo število novih zakonskih parov. Mnogo sreče! Opazili smo tudi, da se naši bivši najboljši igralci, odkar so se poročili, žal, nič več ne udeležujejo na odru.

SV. JURIJ OB JUŽNI ŽELEZNICI. Tukaj imamo že tretje leto kmetijsko nadaljevalno šolo. Da imajo tukajšnji kmetijski starši in njihovi sinovi za pomen te šole razumevanje, mislim, da ni potrebno posebej poudarjati, ker to se vidi že iz tega, kako številno in marljivo je obiskovana. Prej dolgočasni in pusti zimski dnevi so nam postali prijetni in veseli. Pa saj se tudi precej podrobno učimo vseh glavnih predmetov, ki se nanašajo na kmetijstvo, poleg tega pa pretresamo

DOPISI

POLJANSKA DOLINA. V nedeljo 16. t. m. bodo imeli fantje v Sokolskem domu ob 6. uri zvečer predpustno zabavo s plesom. Na tej zabavi bodo izvolili izmed naših deklet tudi svojo lepoticu, tako zvano miss Poljanska dolina. Povsod imajo izbrane svoje lepoticice in mi tu v dolini bi je ne imeli? Že od nekaj so slovela naša

Gregec jo ima pa pred seboj. Nikoli ni bil ljubljén, kako bi ga osrečila taka-le mlada ptičica!

Kokošarjev odgovor je deklico razžalil. Možek je pozabil, da je hotel deklico spraviti v najboljšo voljo.

«Sami ste rekli, da je bil dober fant, da je res kradel, a se je vsega skesal. Ubijal ni nikoli. Vam je pa obljubil, da se bo poboljšal, ker hoče biti pravi vojak. Zakaj zdaj govorite o tisti nesrečni obsodbi? Saj je bil oproščen?» je ihtela Uršika.

«Seveda, seveda! Hm, hm! težke stvari so to, res težke! No, da, rada ga imaš, kaj naj govoričim? Moja ne boš nikoli, vem, da ne! Hm, hm!»

«Ubogi Matevž je pa res imel dobre prijatelje! Sram vna bodi, da ste danes taki! Menila sem, da mi prinašate kako pošteno novico. Zdaj pa kar grem.»

Uršika se je okrenila.

Starec ji je zastavil pot:

«Uršika, ne jezi se in ne zameri mi, starcu prismojenemu. Že preddvorski Miha mi je bičal z bičem telo, pa je še preveč greha v njem. Ne vem, kakšno kri imam. Menda je sam vrag v meni. S tako lepo mislijo in željo sem odšel zjutraj na pot! Zdaj mi pa že različne neumnosti roje po butici, čeprav sem še pred dobro minuto mislil, da se ti prav skesano izpovem kakor pri spovedi.»

«Kako ste čudni! Povejte mi vendar, kar imate!» je dejala dekle, ki je postalo že nestrpno.

«Lani je umrl tvoj oče.»

«Moj oče? Zakaj mi niste takoj povedali, da bi šla k njegovemu pogrebu? Ali ni imel nikogar, ki bi me obvestil, kje je in da leži Bog vé kje

bolan, Bogu na milo? Ne, ne, ne verjamem! Saj ga nisem videla in poznala. Izginil je. Že zdavnaj je moral umreti! Ali ga je kdo ubil», je vzkljknila deklica.

«Pomiri se! Vse ti povem. Ko si bila še otrok, te je dal teti v rejo. Sam je prodal svojo hišo in izginil. Nihče ni vedel zanj. Pojavil je je med rokovnjači. Pač si že čula o rokovnjaču Krajčku. Ta je bil tvoj oče.»

«Rokovnjačeva ljubica, rokovnjačeva hči!» je zaihtela uboga Uršika.

«Ne plakaj! Tvoj oče je bil oče potepuške narave. Tvoja mati ga je znala prikleniti na dom. Ko ga je zapustila in odšla na drugi svet, se je v njem prebudila stara ciganska kri. Prodala je hišo. Nekaj časa se je potepal s cigani. Pozneje je šel k rokovnjačem. On je ostal vedno pošten. Tujega blaga se ni dotaknil. Lasu ni skrivil nikomur. Rokovnjaške suknje pa ni mogel sleči, ko jo je enkrat nosil. Zapisan je bil v črnih bukvah pravice. Lani ta čas je revež nenadoma umrl. Zadel ga je mrtvoud. Preden je umrl, sem bil pri njem. Še okoli je hodil. Povedal mi je vse tudi o denarju, ki ga je dobil za svoje posestvo in hranil zate. Nikoli se ga ni dotaknil, samo da bi ti prišla do poštene dote.»

«Ubogi moj oče!» je vzdihnilo dekle.

Gregec je trenutno umolknil. Potem pa je nadaljeval:

«Vse je zaupal meni. Bila sva si dobra znanca, če ne prijatelja. Njegovega zaupanja pa nisem bil vreden. Ko sem našel starca mrtvega, sem našel v njegovi roki možnjo cekinov, ki jo je krčevito stiskal na svoja prsa in sem mu jo še po smrti komaj izvil iz rok. Tisti denar sem

sklenil obdržati za se, čeprav sem vedel, da je tvoja dota.»

«Pa ste porabili vse tiste cekine?»

«Ne, ne! Čakaj! Kupil sem si konja in večji voz. Pričela me je spremljati sreča. S kokošarijo sem toliko prisluzžil, da sem lahko vrnil denar v možnjo, iz katere sem ga vzel. Francozje so radi kupovali od mene in pošteno plačevali. Zdaj pa prihajam k tebi. Sinoči se mi je na Jelenovi štali v Kranju prikazal tvoj oče. Opozoril me je na mojo dolžnost in mi zažugal. Vzburila se mi je vest. Zato sem se kar k tebi namenil. Zadovoljen sem, da sem te našel. Denar ti ves vračam. Pravico imaš pa tudi do mojega konjička, ker sem si ga s tem kupil, da sem barantal z blagom, ki sem ga dobil za tvoj denar. Napravi, kar hočeš! Tu imaš denar!» je hitel stavec in dal deklici možnjo.

«Hvala vam, Gregec, tisočera hvala! Bog naj vam povrne! Če bi vi ne bili pošteni, bi pač nikoli ne videla tega denarja. Kar ste si pa z njim prisluzžili, je pa vaša stvar, saj ste se sami pehali za vaše krajcarje!» je hitelo dekle.

«Vidiš! Zdaj se boš pa res lahko kmalu omožila. Pa menda boš res Matevža čakala. Tudi rajni oče ga je rad imel. Vojska bo fanta izmodrila. Vrnil se bo resen mož. Morda bosta res še enkrat srečen par», je zdaj olajšan dejal Gregec. Dobro čuvstvo je v njem zamorilo zavist in deklici je privoščil srečo.

«Da, da, če se vrne Matevž, se bom pač omožila, zdaj si bova saj lahko kupila kmetijo. Če pa ne boste videli Matevža v domovini, tudi mene ne boste nikoli videli pred oltarjem!» je dejala deklica. Potem je mahoma vprašala:

in rešujemo razna kmetijska vprašanja. Smem reči, da se izobrazujemo vsestransko. Imamo pa tudi zelo dobre učitelje, ki nam zelo izčrpno podajajo svoje predmete v razumljivi obliki. Po končanem pouku vlada med učitelji in učenci pravo tovarištvo. Imamo tudi pevske vaje ali pa vaje za oder. Žal, da odide g. Gorišek v kratkem v Doljno Lendavo za šolskega upravitelja; z njim izgubimo eno najboljših učiteljskih moči. Fantje kmetijske nadaljevalne šole mu ostanemo vedno hvaležni. — Za svečnico smo vprizorili petdejansko igro «Rokovnjači»; igrali smo jo tudi že prejšnji večer. Obisk je bil tako številen, kakor še nikoli. Posebno na svečnico je bila telovadnica nabit polna, tako da že ni bilo več prostora in so mnogi odšli. Da se tudi tem ustreže, bomo to igro v nedeljo 16. t. m. ponovili. Začetek ob 3. popoldne v šolski telovadnici. Tudi v bodoče hočemo gledati, da se bo na našem šolskem odru videlo kaj lepega, kajti s tem nudimo ljudstvu ceneno in zdravo razvedrilo. Ker je čisti dobiček namenjen v korist Podmladka Rdečega križa, torej za revno šolsko deco, imajo torej naše prireditve tudi človekoljuben pomen.

ZAVODNJE NAD ŠOŠTANJEM. Na svečnico se je pri nas prvič igralo pod vodstvom gosp. šolskega upravitelja igro «Kakršen gospod, takšen sluga». Vsi igralci so svoje vloge igrali izvrstno, kar je pričala splošna pohvala občinstva, ki se je igre udeležilo v velikem številu z željo, da nas kmalu zopet iznenadijo z novo predstavo. — Ob lastna cesta Šoštanj—Črna je v tako slabem stanju, da bo kmalu vsak promet na njej nemogoč. Po prevratu se je projektirala preložitve ceste Šoštanj čez Št. Vid v Črno. sedaj pa ne vemo, zakaj je vsa zadeva zaspala. Upamo, da se odločilni krogi zgamejo in ukrenejo potrebno.

SV. VID PRI GROBELNEM. Odgovor na dopis «Slovenskega Gospodarja» naj bo kratek: «Čudim se, da naša pevka vse šentvidske farane imenuje peščico kritikov. Mislim, da smo vsi dovolj izobraženi, da znamo ločiti lepo od grdega. Oseba, katere se ta dopis tiče, naj se spomni pregovora: Posojilo se vračila veseli. Za dolgoletno lepo petje so imela prejšnja dekleta slab konec, ki jim ga je napravilo neko grdo pismo. Hlev je molčal, ko se je o njem pisalo, mi pa ne bomo.» — Meseca decembra 1929. se je pri nas pričel kmetijski tečaj. Zelo so se trudili cenjeni gospodje

iz kmetijske šole, ki so nas trikrat na teden poučevali. Prav tako tudi zdravnik g. dr. Svetina in g. živinozdravnik iz Št. Jurija ob južni železnici. Besede, ki smo jih slišali, so zelo koristne.

GORNJA RADGONA. Prvi letošnji sejem na Blaževu je bil kljub slabemu vremenu še precej dobro obiskan. Živine je bilo prignane 21 glav, prodane pa komaj 9 glav. Kakor običajno je bilo tudi tokrat precej kupcev, vendar pa je bila kupčija z živino zelo slaba, ker je bilo po večini le slabo blago ter visoke cene. Prav tako ni bilo kupčije s kramarskim blagom zaradi pomanjkanja denarja.

LJUBNO V SAVINJSKI DOLINI. V nedeljo 16. t. m. priredi tukajšnje gasilno društvo predpustno veselico. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo nove motorne brizgalne, se odbor priporoča za obilno udeležbo. — Minulo leto smo tukaj popravljali župniška in cerkvena poslopja ter so znašali stroški nad 110.000 Din. Imamo dobro in pošteno nadzorstvo ter se bo, kakor se vidi, ta vsota z lahkoto pokrila. Seveda pripomniti je, da so tukaj ljudje zelo darežljivi, da že naprej zbirajo skupaj velike vsote. Kadar je treba kaj popravljati, je denar že pri rokah. Cerkev je bila poprej že precej obnešena, ali danes je pa kakor nova. Tako lepih cerkev, kakor je naša, je malo v Savinjski dolini. — Fludernik.

SV. BARBARA V HALOZAH. (Smrtna k o s a.) V bolnici v Ptujju je umrl trgovec Debeljak Silvester v starosti 25 let. Zatisnil je svoje mlade oči 26. januarja. Bil je poštenjak kot trgovec in trgovski poslovodja. Pokopan je bil na mestnem pokopališču v Ptujju. Naj v miru počiva! Njegovi svojci se zahvalujemo vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti na pokopališče. Posebna zahvala pa usmiljenim sestram, ki so imele z njim mnogo truda v bolnici.

DOBOVA. Na poziv Kmetijske družbe so se prijavitili za poskuse z umetnimi gnojili Jurkas Vinko, Cetin Franc, Bogovič Ivan, vsi iz Sel, ter Kovačič Josip iz Dobove. Poskusi se bodo vršili na krompirju, pesi, ječmenu, ovsu in koruzi. Gnojila v to svrhu se bodo dobila brezplačno. Ob tej priliki opozarjamo sadjerejce na pravočasno škropljenje z arborinom, dokler drevje ne prične brsteti. Uničimo brezštevne sovražnike sadnega drevja! — Vas Dobova se polagoma razvija, kar je razvidno iz novih zgradb, ki so zrastle iz tal v

zadnjih letih. Ni pa prav, če se gradi brez vsakega načrta za skupno lice vasi, ki bo gotovo čudno, če bo lahko postavil vsakdo svojo hišo po lastni volji. Občinski zastopniki naj proučijo zadevo, kajti lepo urejeno središče naše fare bo v ponos nas vseh. Ker pa spada Dobova pod štiri občine, je to en razlog več, da je treba občine vse fare združiti. Če se bo to zgodilo, in to želi velika večina razsodnih ljudi, se bo dalo mnogo dobrega ukreniti za našo skupnost in napredek našega kraja. — Nov dom si gradi gasilno društvo v Velikem Obrežu. Stari dom je bil lesen, pa že zato in zaradi pomanjkanja prostora ni več odgovarjal novim potrebam. Marljivi odbor si je nadel težko nalogo, sezidati nov dom, zato se priporoča za vsestransko podporo domačinov bodisi v denarju ali v obliki drugih potrebščin. Gasilno društvo Veliki Obrež je izmed petih v dobovski fari najstarejše.

LJUTOMER. Ceste so zdaj splošno v slabem stanju; osobito prehod z oblastne ceste na kolo-dvorsko pri restavraciji Kukovec je tako razvožen in blaten, da bo moral nekdo nekaj ukreniti, ali železnica ali oskrbovalec ceste ali pa mestna občina.

MURSKA SOBOTA. Čebelarstva podružnica je lani izposlovala od mariborskega oblastnega odbora podporo, ki so jo prejeli po toči prizadeti čebelarji: Džuban J., Križevci; Taflik Jožica, Kančovič; Gomboc Miha, Korovec; Titan Josip, Puconci; Tremel Miha, Bokreča; Vrečič Karol, Strnkovec. Podružnica šteje 24 članov in je ugotovila količino medu v Slovenski Krajini, nad 10.000 kg samo pri umnih čebelarjih, ter je pošiljala vzorce po vsej državi, celo v Budimpešto, Bolgarijo in Nemčijo. Do pol milijona denarja bi prišlo za med v Prekmurje, ako bi se vsi čebelarji organizirali in bi se našli trgovsko sposobni in požrtvovalni ljudje, ki bi dobro vodili podružnico. Zadnji čas pa je, da se pobere članarina in da se izvoli na občnem zboru nov odbor.

Vsak po svoje.

A: «Ne razumem, zakaj hodiš ti tako slabo oblečen, dočim nosi tvoja žena vedno lepe obleke.»

B: «To je zato, ker se oblači moja žena po modi, jaz pa po blagajni...»

«Gregec, ali ste dostojno pokopali mojega očeta?»

Starcu je zastala sapa. Zvil se je, kakor bi ga kdo ošvrknil z bičem:

«Ne, Uršika, nisem ga ne pokopal. Denar me je zmešal popolnoma. Nikoli se nisem več vrnil v Šmajdov grad, ko sem enkrat odnesel cekine.»

«To je bilo pa zelo grdo od vas! Dobite zdaj dva človeka, da ga spravita iz jame. Pokopljite ga krščansko! Vse bom plačala!» je jokaje zaprosilo dekle.

«Še danes grem nazaj, a jutri bom takoj zjutraj šel v Šmajdov grad!» je obljubil Gregec pri slovesu.

Gregec je bil zvest dani besedi. Že naslednje jutro je njegov voziček obstal na poti ob Predosljih. Starec je lezel počasi proti vodi. Mahoma je obstal.

Prejšnje dni je precej deževalo in Kokra je narasla. Njene skalnate čeri so se trdovratno upirale viharju, ki je razsajal nad njimi.

Pa je med gromom in bliskom udarila strela tik nad votlino, v kateri je ležal mrtvi Krajček. Skala se je zamajala. Prekotalila se je v vodo. Valovi so divje zahrumeli. Še par manjših skal je zdrknilo v dolino. Poslednja skala je pa obstala ob grmovju, ki je tvorilo tajni vhod v ozko sotesko, kjer je vodila pot v Šmajdov grad. Gregec zdaj ni mogel naprej.

Rokovnjač Krajček je pa ležal v svoji kameniti krsti, ki jo je napravila mati narava in jo tudi sama zaprla s težkim kamenitim pokrovom.

Mirno je počival ubogi rokovnjač v črni votlini. Pod njim je bobnela svojo šuščečo uspanko reka Kokra. Nad njim so se vzpenjale črne skale in ščitile njegov poslednji tih dom.

II. DEL.

Matevž se oglasi.

Draga moja, večno ljubljena Uršika!

Predvsem Te pozdravljam od tega lepega brezkončnega morja, čez vse griče in vode, ki do Tebe hite!

Iz Ljubljane so me poslali proti Trstu. Godi se mi prav dobro. Med francoskimi vojaki je tudi prostovoljec Čadež iz Šiške pri Ljubljani. On je študirani in je že avanciral, pa pravijo, da bo še.

Čadež je zelo prijazen z menoj. Ker sem že znal nekoliko brati in pisati, mi je še on pomagal. Danes sem že kar učen. Naučil sem se vsega, kakor je prav in treba. Tudi številke vse zapišem.

Tu v Trstu je zelo lepo. Bogatih ljudi je polno. Pa tudi revežev je menda več kakor po vsej naši kranjski deželi. In lepih žensk je mnogo. Zame se pa nikar ne boj, čeprav so nekatere precej prijazne! Matevž ne bo pozabil svoje Uršike.

Ne vem, kam jo bomo mahnili. Nekateri pravijo, da pridemo še nazaj v Ljubljano. Morda res. Potem se bova pač kaj videla. Zelo bi bil srečen in vesel, če bi Te mogel kmalu zopet pritsniti na srce.

Čudila se boš, ko boš dobila to moje pismo, ki Ti ga pošljem po prijaznih ljudeh. To je pa takole:

Čadežev očka je vozil Francozom blago. Ker je vedel, da je sin v Trstu, je sklenil, da ga obišče. Peljal je blago s Francozi prav do nekaj in našel je svojega sina. Takoj je vprašal tudi mene, ali imam za koga kakšno

sporočilo. Pa sem Ti vesel napisal to pismo. Sicer mi še vedno skačejo črke po papirju kot kokoši po vašem grajskem dvorišču, vendarle upam, da ga boš mogla prečitati.

Zdaj pa končam in Ti vedeti dam, da vedno mislim samo na Tebe in Ti v duhu slednji dan zagotavljam svojo ljubezen. Škoda, da si tako daleč od mene!

Čadežev oče bodo izročili pismo Gregcu, ker ga dobro poznajo in ta Ti ga bo prinesel. Pritiska Te na srce in ostane do sodnega dne samo Tvoj Matevž.

Pripis. Ne boj se! Vse bo minilo in enkrat se bova poročila pred oltarjem čudežne Marije. V zahvalo ji prineseva za dar dve težki voščeni sveči.

***

Uršika se je Matevževoga pisma razveselila bolj kakor najbogatejše dedščine.

Tudi Gregec je bil zadovoljen, da ji je prinesel prvo novico o njenem Matevžu:

«No, menda vendar nisi več huda name?» jo ponosno vpraša, kakor bi bilo vse samo njegova zasluga.

«I, seveda nisem, Gregec! Dober človek ste!» je odvrnila Uršika.

Kar prebledela je, ko je dobila Matevževu pismo. Komaj je čakala, da je ostala sama s svojim pismom in svojimi spomini na ljubljene fanta.

Gregec ji je pomolil roko, ko je odhajal na kamniško stran. «No, le dobro se imej, pa čakaj ga! Čim bolj bo preizkušena vajina ljubezen, tem trdnejša bo! Tako sem že večkrat slišal. Menda bo tudi res!»

(Nadaljevanje prihodnjic.)

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

ALI NAJ SEJEMO DOMAČO DETELJO SAMO Z ASE ALI SKUPAJ S TRAVO.

To vprašanje je važno za naše poljedelce, ker se danes priporoča tudi setev detelje s travo, ki daje kot mešanica bogatejšo košnje kakor sama detelja. V mislih imamo seveda domačo deteljo, ki jo sejemo v kolobariu za eno leto košnje. Kaj je torej na stvari? Ali je res setev detelje s travo bolj uspešna kakor setev čiste detelje?

Kjer je zemlja za domačo deteljo (tudi kranjsko ali štajersko deteljo, črno deteljo) ugodna in nam daje sama detelja bogate košnje, tam lahko ostanemo tudi zanaprej pri čisti detelji, zlasti v tem primeru, če deteljo sušimo in jo porabimo za konje ali v primerni mešanici tudi za drugo živino v zimskem času. Čista setev ima tudi to dobro posledico, da ostane po detelji zemlja v bolj ugodnem stanju za prihodnji sadež, zlasti za žitne rastline in za koruzo. Posebej je še naglašati, da je za pridelovanje deteljnega semena, ki ga pri nas marsikdo goji, tudi le čista setev pripravna. Pridelovanje čiste detelje je najbolj uspešno na zemlji, ki je dosti globoka, in v takih legah, kjer ne trpi pred vlago.

V nasprotnih legah pa kaže sejati med deteljo travo, da je uspeh ugodnejši. Detelja s travo nam daje povoljnije košnje, če je zemlja manj sposobna za deteljo, bodisi da je bolj plitva ali pa bolj vlažna, zlasti pa tam, kjer želimo rabiti deteljo dve leti za košnjo, torej prvo leto po setvi, ko dobimo od nje polno košnjo, in potem še drugo leto. Drugo leto nam detelja sicer oslabi in postane redka, ali zato nam odleže košnja trave, ki nam skupaj z deteljo pomaga do primernega pridelka. Navadno se pa v drugem letu le prva košnja dobro obnese, dočim je druga tako slaba, da jo je bolje podorati.

Deteljo s travo pridelujejo danes najbolj po travorodnih krajih z bolj vlažnim podnebjem in jo uporabljajo za zeleno pokladanje. Mešanica zelene domače detelje in trave je namreč izvrstna

klaja za molzno goved, dočim bi sama detelja ne učinkovala tako ugodno zaradi svoje lastnosti, da rada napenja. Sicer je pa resnica, da daje v enako ugodnih razmerah taka mešanica detelje in trave bolj bogate košnje kakor čista detelja in da se v manj ugodnih krajih tudi zaradi tega raje prideluje. Domači detelji je primešavati v takih primerih laško ljuliko, v vlažnih legah in težki zemlji pa mačji rep. Za en mernik posetve je treba poleg detelje po 1¼ kg taške ljulike ali pa ½ kg mačjega repa.

ZA POSPEŠEVANJE KMETIJSKE PRODAJE.

Za pospeševanje kupčije s kmetijskimi pridelki se je v zadnjih letih neprimerno več delalo in tudi doseglo kakor v minulih letih. Storilo se je to v prepričanju, da ni dobra kupčija le potrebna za prodajo vsakoletnih pridelkov, ampak da je tudi glavni pogoj za nadaljnjo povzdigo naše produkcije. Naša dežela je navezana na izvoz, potrebuje pa tudi v svoji notranjosti ugodne ureditve vse kmetijske kupčije. Izboljšati mora svoje izvozne prilike, vso potrebno pozornost obrniti pa tudi na prodajo doma, ki potrebuje ravno tako svoje organizacije za izboljšanje dosejanega uspeha.

Pri nas imamo poleg raznih poljedelskih pridelkov dva pridelka, ki dajeta glavne dohodeke in zaradi tega tudi smer našemu gospodarstvu. To je vino, ki daje po vinorodnih krajih glavni dohodek, in mleko, ki je glavni proizvod naših živinorejskih krajev. Za povzdigo vinske kupčije se že dolga leta sem prirejajo v važnih središčih **vinski sejmi**, da se na ta način olajšuje vsa kupčija, ki je bila svoj čas navezana skoraj edino le na stikanje posameznih kupcev po vinskih hramih in zidanicah. V zadnjem času se vinski sejmi redno prirejajo tudi v Ljubljani na velesjmu. Uspeh teh sejmov in razstav je ugoden, o čemer priča tudi naraščajoče število ponudnikov in kupcev.

Kakor za vino tako so se začeli že pred leti prirejati tudi sejmi za **sir in mlečne izdelke**. Lansko leto je bil že tretji sejem za sir. Tudi ti sejmi postajajo važen pripomoček za zboljšanje prodaje bohinskega sira kakor tudi za zboljšanje kakovosti in standarda tega izdelka. Nič manj pa tudi za razširjenje sirarstva po deželi, o čemer pričajo

razne nove sirarne, ki so nastale v zadnjih letih po deželi.

Ze nekaj let sem se ob ugodnih letinah prirejajo tudi sejmi za sadje, vloženo po vseh pravilih in zahtevah svetovne trgovine. Lansko leto je bilo razstavljenih jabolok za dva vagona v zglednih ameriških zabojih. Vsa ta prireditve je napravila tudi na tuje trgovce iz severnih dežel najugodnejši vtis, tako da se organizatorji lahko ponašajo z doseženim uspehom. Ti sejmi s svojimi standard-pridelki se imajo prirejati seveda tudi v bodoče.

V zadnjem času so prišli na vrsto tudi pridelki našega medu, ki je tudi važen predmet našega izvoza. To je bila že druga prilika, da so se domači konsumenti in trgovci lahko preskrbeli s tem zdravim, domačim pridelkom. Lansko leto so prišla tudi jajeja na vrsto.

Pri vseh teh prireditvah, ki se bodo nadaljevale tudi v prihodnjih letih, je odlično in započeto delovala Kmetijska družba s svojimi močmi. Zato se nam čudno zdi, kako je mogoče tako važne dogodke pozabljati, in to celo na mestih, kjer bi kaj takega najmanj pričakovali! V kolikor je po drugih državah organizacija prodaje dlje uspela, je pač pripisovati ondotnim razmeram, ki se bistveno razlikujejo od naših v enem in drugem pogledu.

Tedenski tržni pregled

ZIVINA. Kupčija v splošnem ni preveč živahna. Cene se drže. Na zadnjem ljubljanskem živinskem sejmu so prodajali za kilogram žive teže povprečno: vole I. po 10 Din, vole II, po 9 Din, vole III. po 8 Din, krave, debele, po 5 Din 50 p do 7 Din, krave klobasarice po 3 do 4 Din 50 p, teleta po 13 do 14 Din.

ZITO. Po mlačnem razpoloženju je nastopilo zopet čvrstješe. Na ljubljanski blagovni borzi so 10. t. m. ponujali (postavljeno na slovensko postajo, za 100 kg): pšenično, baško, po 225 do 267 Din 50 p; moko «0» po 410 do 415 Din; turšičico, baško, času primerno suho, po 157 Din 50 p do 160 Din; oves, baški, po 205 do 210 Din.

JAJCA. Cene so zaradi velike obilice blaga popustile. V Ljubljani so se zadnje dni dobila

IVAN ALBREHT:

Domov

Ko je bila mera zvrhana, je naenkrat vzklopelo in se kakor silna povodenj razlilo čez in čez.

Radgona, Judenburg, Tirole — Kakor skrivnost je šlo od ust do ust, tiho, neslišno, a vendar s tolikšno silo, da je premagalo strojnice in topove, ječo in smrt.

«Domov», je zaukal Robačnikov Šimen, ko je videl, kako begajo častniki in mečejo s čepic znake c. in kr. vdanosti. Blazna opojnost, ki je bila vzvalovala v ljudeh, se je bila lotila tudi njega. Bil je pri drugem polku planinskih strelcev, da niti sam ni prav vedel, kako je zašel tja. Izgubil se je bil pred nekaj tedni, pa se je pridružil ljudem, ki so govorili njegovo besedo.

V rezervi so bili tedaj. Čudno napeto in skoraj moreče je bilo ozračje pri njih. Nekšno lokavo šušljanje jih je vznemirjalo, da so venomer gomazeli križem. Nihče ni povedal nič jasnega, samo mežikali so in prikimavali drug drugemu, kakor da čuvajo dragoceno tajno, ki jim ne dá miru.

Popoldne je prišlo povelje za odhod v postojanke. Čete so se zbrale; bile so še poslušne kakor ovce. Le oči! Šimen je gledal zdaj te oči in je jel tudi sam mežikati in prikimavati, pa mu je bilo naenkrat toplo in domače med njimi. Razumeli so se brez besed. — Spotoma je naenkrat siknilo: zžink! — pa se je prevrnil nadporočnik.

Bataljon na povelje obstane. Moštvo je mirno. Kakor da ni nič. Ta in oni si nažge cigareto ali pipo in se brezbrizno smehlja. Kar se ne čuti

moštvo, pa je zbegano in brez glave. Povelja sem, povelja tja, a nihče ne ve, kdo jih daje in komu veljajo. Tedaj nenadoma iz mraka:

«Fantje, pamet! Dovolj je tega!»

Mlajši poslušajo, a ne razumejo še popolnoma. Vse se jim zdi tako čudno, skoro smešno. Saj so vendar šli v vojsko. Ali je to vojska, ti stari, mrki in godrnjavi možje, ki hrulijo:

«Fantje, pamet!»

Šimen se prestopa z noge na nogo in premišljuje. Na smeh mu gre, ko se iz teme izmota povelje, naj četa postavi puške v piramide.

«Če ne bo hujšega,» pravi tovarišu, «nam ne bo sile.»

Tovariš je šegav fant, tam nekje izpod Ljubljane.

«Požirek kratkega bi se zdajle prilglo,» se zasmije in zauka. Izza pasa vzame čutarico in jo pomoli Šimnu.

«Na, pa ga potegni! Meni se je kar zdelo, da bomo grede večkrat počivali.»

Šimen vzame in pije. V dalji nekje se zasveti raketa, tu, tam zabobni strel, ali to ni streljanje v boju, ampak pokanje ob žegnanju. Mrak se zgosti polagoma v temo. Potem se spet glasi od moža do moža:

«Naprej!»

Zgneto se k puškam, godrnjajo in izbirajo.

«Kaj zlodja, kam pa še?»

Tisti, ki rentaci, je majhen in košat in govori malce skozi nos.

Počasi se začne bataljon premikati.

Janez Podobnik, Šimnov tovariš, se pošali:

«Kot procesija na križev teden.»

Tedaj iz teme: zžink — zžink —

Bataljon obstoji.

«Nazaj!»

Nihče prav ne ve, kdo je ukazal, vendar se vse okrene. Zdaj gre urneje. Tu, tam zauka poreden glas. Potem hodijo in hodijo, ali to ni več korak. V skok in v dir nekateri, drugi kakor na ples, ali vsak divja po svoje in brez ozira na povelja.

Sliši se, da jih hočejo razorožiti.

«Kaj, kdo?»

«Nam da bodo jemali orožje?»

In naenkrat so ljudje kakor besni. Vse kriči, vriska, poje, skače in nori. Kakor da se igra deca, tako streljajo križem, kar na slepo. Častniki beže, kajti strelav je dosti usmerjenih v okna njihovih stanovanj.

Iz zasilnih vojnih bolnic pribeže ranjenci in bolniki, ki povečujejo zmedo. Kar le more, prikrevlja in prištorklja na plano. Obvezani in razcapani, blede in shuššani drhte ranjenci:

«Kaj je, kaj je, kaj?»

«Domov! Vojne je konec,» se reže razigrano pijani glasovi.

«Domov!»

Kdor ne more hoditi, prosi in tarna.

«Vzemite me na voz!»

«Kje je tren? Ranjence naj odpelje tren!»

Avtomobil ropočejo, vozovi in živina, vse je narobe. Nekateri nakladajo ranjence, ki stokajo in prosijo, vendar je vsak vesel, da le pride na vrsto.

Mlad častnik, edini, ki je še ostal, pograbi rozeto s čepice ter jo trešči ob tla:

«Fantje, vojne je konec! Slovenci, skupaj! Gremo v Gorico.»

jajca v prodaji na drobno na trgu po 0.75 do 1 Din komad. Izvoz jajc je zelo slab.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili zadnje dni v valutah: za:

- 1 dolar 56 do 56.20 Din;
- devizah dne 10. t. m. za:
- 100 francoskih frankov 221.58 do 223.58 Din;
- 1 dolar 56.55 do 56.75 Din;
- 100 italijanskih lir 296.10 do 298.10 Din;
- 100 nemških mark 1354.60 do 1357.60 Din;
- 100 avstrijskih šilingov 797.52 do 800.52 Din;
- 100 češkoslovaških kron 167.55 do 168.35 Din;
- 100 madžarskih pengov 990.94 do 993.94 Din.

Sejmi

- 17. februarja: Braslovče.
- 18. februarja: Tržič, Smartno pri Litiji.
- 19. februarja: Pišece, Ljutomer (blago in živina).
- 20. februarja: Gornji Tuhinj.
- 22. februarja: Teharje.

Kratke vesti

— **Lep uspeh sejma s kožuhovino v Ljubljani.** Ljubljanski sejmi za kožuhovino, ki se prirejajo vsako leto po dvakrat na Ljubljanskem velesjemu, napredujejo od leta do leta in prinašajo lepe dohodke našemu poklicnemu lovstvu. Kakovost blaga je bila letos srednja, vendar slabša nego lani, in sicer zaradi pomanjkanja mraza. V ponedeljek 27. januarja so se vršile na ljubljanskem velesjemu samo prodaje v prostem prometu. Trg je bil dobro založen in se ceni, da se je prodalo za tričetrt milijona dinarjev blaga. Cene v prostem prometu so bile nižje kakor pa drugi dan in tretji dan na dražbi. V prostem prometu se je doseglo za kuno zlatice 750 do 900 Din, za kuno belico 700 do 800 Din, za zajce 13 do 15 Din, za veverice 3 do 4 Din, za bele podlasice 40 do 50 Din, za divje mačke 90 do 100 Din, za vidre 600 do 800 Din, za poljske lisice 300 do 350 Din, za gorske lisice 350 do 420 Din, za dihurje 150 do 180 Din, za jazbece 75 do 80 Din in za medve-

de do 2000 Din. Na dražbah 28. in 29. januarja je bilo izdraženih 819 partij lisic, 53 partij kun zlatice, 33 partij kun belic, 57 partij dihurjev, okrog 8000 komadov veveric, 5500 komadov zajcev itd. Za polhe, krte in rjave podlasice ni bilo zanimanja. Kupcev je bilo pol iz naše države, pol pa iz Avstrije, Nemčije, Italije in Anglije. Dosežene so bile naslednje cene: kune zlatice 930 do 1275 Din, zajci 16.50 Din (za škart ni bilo zanimanja), veverice zimské 4 Din (letne brez vrednosti), kune belice 740 do 910 Din, domači zajci 12 Din za kg, domače mačke po 10 Din, bele podlasice 60 Din, divje mačke 100 do 135 Din, vidre 640 do 900 Din, poljske lisice 310 do 420 Din, gorske lisice 350 do 460 Din, gorske lisice glave (posebno lepe) 500 do 550 Din, dihurji 140 do 200 Din, jazbeci 89 do 93 Din, srne letne 17 Din, gamsi 30 Din. Vse to so cene za komad in za cele prvovrstne kože. Prihodnja dražba bo 25. marca.

ZDRAVSTVO

POKLIC IN ZDRAVJE.

Vprav danes se mnogo razpravlja o vprašanju, kako vpliva poklic in z njim združeni telesni in duševni napor na naše zdravje. Današnja veda je jasno spoznala, da zavisi človekovo zdravje od njegovega poklica in da moramo iskati vzrokov nekaterih bolezni, nazadovanje porodov in veliko umrljivost v vplivih nekaterih poklicev.

Zdravniki prištevajo k najzdravejšim poklicem duhovniškega. Nasprotno je poklic natakarski eden najbolj nezdravih. Natakarski poklic zahteva težke telesne in duševne napore; posebno spomin se v tem poklicu obremenjuje, saj si mora natakar zapomniti na stotine števil. Seveda vpliva kvarno na natakarjevo zdravje tudi alkohol, s katerim ima gostilniški in kavarniški uslužbenec vedno posla, tako da ni nič čudnega, če ga zapelje poklic v pijanstvo. V starosti se radi neprestanega letanja in postajanja pojavijo bolezni, ki pospeše propad.

Za poklicem duhovnika je najbolj zdrav poklic poljedelski in vrtnarski. Neprestano gibanje na prostem, v lepi prirodi vpliva že samo

blagodejno na dušo in telo. Močna, nepokvarjena hrana, redno življenje, dnevno delo, počitek ponoči, vpliv svežega zraka, v katerem se telo neprestano giblje, vse to napravi poljedelca in vrtnarja nedostopnega za bolezni, ki jim je meščan, ki živi v slabem zraku med toliko množico ljudi, stalno izpostavljen.

Vsi poklici, ki imajo opravka s fabrikacijo tkanin, krojaštvom in čevljarstvom, so viri nekaterih bolezni. Knjigovezi in tiskarji, ki delajo večinoma v tesnih prostorih in navadno v slabem zraku, so v tem pogledu še na slabšem. Vmes pridejo živilski delavci in peki, takoj za njimi za stavbni delavci, zidarji in pleskarji.

Zelo zdrav je poklic ribičev, ki ga moramo postaviti takoj za poljedelcem. Drugače pa je slikarji in steklarji, ki delajo v zaprtih prostorih.

Ljudem, ki delajo sede in v zaprtih prostorih, ne moremo dovolj priporočati gibanja v prosti prirodi, kadarkoli jim to dopušča poklic.

DOMAČE NOVOSTI

* **Nabiralcem naročnikov!** Kakor smo že večkrat poudarjali, dobe najmarljivejši nabiralci naročnikov nagrade. Toda za nagrado ne zadostuje, da nam kdo pošlje le enega ali par novih naročnikov, ki niti naročnine takoj ne poravnajo, nego morate, da zaslužite nagrado, dobiti precejšnje število takih naročnikov, ki takoj plačajo naročnino. Zgodil se je namreč primer, da nam je naš naročnik poslal ime novega naročnika brez naročnine in že takoj zahteval nagrado. Da nam vsak naš prijatelj dobi vsaj enega naročnika, bodi vsem častna dolžnost, a nagrade naj bodo prihranjene res najmarljivejšim našim prijateljem in prijateljicam!

* **Otvoritev mostu med Jugoslavijo in Avstrijo v Gornji Radgoni.** V nedeljo je bil svečano odprt radgonski most. Svečane otvoritve so se udeležili z naše strani ban Dravske banovine gospod inž. Dušan Serbec, podban gospod Otmar Pirkmajer in drugi, z avstrijske pa kancelar gospod dr. Schober, minister trgovine in prometa gospod dr. Hainisch in drugi. Izvršili so se med obema zastopstvi prijateljski nagovori ter je gospod

Zdaj burno zaori krik in vik. Nikomur ni več za orožje. Puške in strelivo mečejo naenkrat proč. Kdor kaj ima, pije, pije do nezavesti, kdor nima, vzame, kjer najbliže dobi. Kar v pijanosti dosežejo, uničijo, razdenejo in razmečejo. Starci so kakor otroci, govore neumnosti in groze vsemu in vsem, kar jim pride nasproti.

Mladi častnik gleda, prosi, zbira in roti:

«Bataljon na mojo komando!»

Kakor glas otroka je njegov klic, še zmeni se ne nihče zanj. Med ukanje in petje se mešajo kletev in kvante, spolzke, neumne besede, cel Babilon.

Nekdo se domisli zalog v proviantnem skladišču. Kakor oblak se utrga gruča in dirja tja, razsaja, razbija in pleni. Drugi hite k zaporom, da osvobodijo jetnike. Ko so enkrat prosti ti, naraste zmešnjava do nepojmljive divjosti.

Šimen gleda to čudno vrvenje in lastnim očem ne more verjeti. Vsi tisti resni ljudje, moj Bog, so zdaj kakor veternece: begajo križem, plenijo zaloge, izpuščajo arestante, preklinjajo vse, kar jim pride na misel, in nore, nore, nore!... Kakor gleda in preišljuje, ne more razumeti. In kakor v snu se razprostire pred njim slika:

— Solnčna pokrajina, kakor dete v prekrasni zibelki, med Karavankami in očakom Obirjem. Zelene in pisane preproge so gozdovi in polja in travniki, tu, tam prepasani s strugami hudournikov, potokov in potočkov. In vmes so nasejane vasi in vasice, bele in v zelenje zavite igračke, stisnjene okrog cerkvi in cerkva, pa spet vrtovi in gaji in solnce, samo zlato božje solnce... Tu holmi, tam grički, ki se vzpenjajo

solncu v poljub. In vso to tiho, iskreno lepoto prepleta širok srebrn pas, ki včasih v loku objema vašico, včasih pa se sramežljivo skriva med olšje. Veselo se razgleduje po dolini Marija z Žihpolj in prizvanja Mariji na Macnu, da varuje in čuva ta sen božje krasote, prelepi slovenski Rož.

In kakor iz sanj, tiho, plaho, liki sam zase zajepe Šimen:

«M'je pa krajič posvava
po Dravci dousè,
po Dravci dousè,
po Dravci dousè,
je pa čim - čim - čimena
biva notrè,
je biva, je biva notrè.»

Potem kakor v zadregi pogleda častnika. Nato se oglasi bolj pogumno:

«Slovenski smo fantje
iz Roža doma —»

«Si Korošec? stopi k njemu častnik.
«Da, gospod.»
«Od kod?»
«Iz Roža. Z Loke sem. Ali veste, kje je Loka?»

Častnik odkima. Tega imena vasi je polno, meni: «No, sicer je pa vseeno,» pravi častnik, «Korošec, Kranjec ali Štajerc, zdaj je to vseeno. Slovenci smo vsi in sami bomo odslej gospodarji na svoji zemlji.»

Šimen posluša in razume samo napol. Zmoti ga krik. Gruča razgrajajočih se je bila lotila vojne pošte, razmetala stampiljke in spise in zapisnike in razdejala vse, kar je dosegla. Zdaj zmagoslavno nese kopo pisem in dopisnic in

časnikov ter jih trešči med vojaštvo, da se razleti papir na vse vetrove. Vojaki planejo in si na slepo dele, kar kdo doseže. S smehom prebirajo plabe vrstice, ki jih je bila pisala možu žena iz globine svojega trpljenja, fantu mladenka, drhteča v plahem pričakovanju, sinu mati, o j mati več ko sedem žalosti... Zdaj je tu vse pomendrano in ponižano.

Šimen še vedno stoji pri mladem častniku. Nekaj vojakov se naveliča besnenja in se zbere okrog njiju. Častnik pripoveduje o zlomu Nemčije, o razsulu Avstrije, o miru, o svobodi in Jugoslaviji. Njegovo govorjenje je kratko, skoro rezko, toda ognjevito. In plamen njegovih besedi začne polagoma vžigati srca poslušalcev. Gruča se bolj in bolj veča. Polagoma je vse tiho, svečano ko v cerkvi. Samo častnik govori z mladeniško navdušenostjo o zarji svobode, ki je zdaj iz krvi in trpljenja in gorja vžarela Slovincem in Slovanom čez in čez.

Šimen posluša kakor zamaknjen. Vmes misli na dom in na očeta, ki ga čaka, na mater, ki moli zanj, ter na Meto, ki večer za večerom sloni na oknu in z grenkimi solzami zaliva nageljne in rožmarin. Kakor da stoji pred njim, tako razločno jo vidi. Njene krotke, rjave oči se mu smehljajo skozi solze, od žalosti in bojazni malce obledelo lice zdajci zardi v veselju. Roka, tista njena mehka ročica, se mu proži v pozdrav. Ko da čuje njen topli glas, se mu zdi:

«Šimen, ali si tukaj?»

Šimen se zdrzne in okrene, nato pa, ko da ga je pičil gad:

«Ti!»

dr. Schober izročil visoko avstrijsko odlikovanje načelniku tehničnega oddelka gospodu Krajcu. Ob igranju avstrijske in jugoslovenske državne himne je oddala častno salvo veržejska trška garda. Trški župan gospod dr. Boezio je povabil nato visoke goste na zakusko, opoldne pa so se vrnili gostje na avstrijsko stran k banketu, ki ga je priredila v Radgoni gradbena tvrdka inženjer Spritzer.

* **Zastopstvo prekmurskih županov v Ljubljani.** V Ljubljano je prispelo 40 županov iz Prekmurja ter se zglasilo pri banu inž. Sernecu, kateremu je obrazložilo iskreno željo vsega prekmurskega prebivalstva, da se ohrani in podpravi popolnoma neokrnjena realna gimnazija v Murski Soboti, ta najvišji kulturni zavod v Slovenski krajini.

* **Svečana otvoritev železniške proge Rogatec—Krapina** bo v nedeljo 16. t. m. dopoldne. Najbrže bo otvoritvi prisostvoval tudi prometni minister inž. Radivojevič, potem bana Dravske in Savske banovine ter številni zastopniki oblastev in korporacij. Prvi vlak na tej progi bo okrašen odpeljal s postaje Rogatec proti Krapini.

* **Savski ban v Medmurju.** Ban savske banovine dr. Josip Silović je potoval te dni po Medmurju. Zlasti svečano je bil sprejet v Štrigovi, kjer so mu v pozdrav streljali celo iz možnarjev.

* **Smrt sestre pesnika Gregorčiča.** Sestra pesnika Sinoma Gregorčiča Katarina, omožena Čebrova, je umrla po daljši mučni bolezni v 77. letu starosti dne 1. t. m. Pogreb blage pokojnice se je vršil 2. t. m. ob mnogoštevilni udeležbi. Naj počiva v miru!

* **Atentat na uredništvo tržaškega lista «Popolo di Trieste».** V noči na torek so neznanci izvršili s peklenkim strojem atentat na uredništvo znanega fašističnega glasila «Popolo di Trieste» v Trstu. V poslopju, kjer se nahaja uredništvo, je tudi tiskarna. Eksplozija je bila tako silna, da je razdejala skoro vse poslopje. Trije uredniki in en sluga so bili težko ranjeni. Domneva se, da so atentat izvršili komunisti. Za storilci ni sledu.

* **Viničarski tečaj v Pekrah.** Uprava banske trtnice in drevesnice v Pekrah (pošta Limbuš pri Mariboru) obvešča interesente, da se začne 1. marca pri imenovanem zavodu četrti devetmesečni viničarski tečaj, v katerega se sprejme 12 mladeničev. Pouk bo v prvi vrsti praktičen in le v toliko tudi teoretičen, v kolikor je to za boljše razumevanje vsakega posameznega opravila v posameznih kulturah neobhodno potrebno. Gojenci dobe prosto stanovanje, brezplačno kmečko hrano in mesečno 100 dinarjev za pranje perila in nabavo potrebnih učil. V tečaj se sprejmejo viničarski in kmečki sinovi, ki so stari najmanj 16 let, dovolj razviti in močni za opravljanje vseh opravil na zavodovem posestvu. Lastnoročno pisanim (s 25 Din) kolkovanim prošnjam je priložiti: krstni list, zdravniško spričevalo, navrstveno spričevalo, izjavo staršev, da pustijo prosilca devet mesecev nepretrgoma v tečaju, in odpustnico osnovne šole. Prošnje naj prosilci osebno izročijo zgoraj navedenemu upraviteljstvu najkasneje do 25. t. m. O sprejemu bodo prosilci obveščeni. Tečajniki dobe ob zaključku tečaja spričevala o doseženi sposobnosti v vinogradništvu, sadjarstvu in kletarstvu.

* **Vinarski in sadjarski tečaj v Kapeli.** Kraljevska banska uprava dravske banovine je odredila, da bo tudi letos na banovinski ustanovi v Kapeli devetmesečni tečaj v svrhu izobrazbe kmečkih in viničarskih mladeničev v vinarstvu, sadjarstvu in kletarstvu. V tečaj, ki bo trajal od 1. marca do 30. novembra, se sprejme deset mladeničev, ki sa stari najmanj 16 let, dovolj razviti in močni za opravljanje vseh praktičnih opravil. Pouk bo v prvi vrsti praktičen. Gojenci dobe prosto stanovanje, brezplačno kmečko hrano in mesečno po 100 dinarjev na roko za nabavo manjših potrebščin. Prošnjam za sprejem (kolkovanim s 25 Din) je priložiti: krstni list, zdravniško spričevalo, odpustnico ljudske šole, navrstveno spričevalo in izjavo staršev, da pustijo prosilca devet mesecev nepretrgoma v tečaju.

Tako opremljene prošnje naj prosilci osebno predložijo najkasneje do 18. t. m. pri upravi banovinske trtnice in drevesnice v Kapeli, pošta in železniška postaja Slatina Radenci. Upravnik nasada: Josip Glaser.

* **Regulacija Pesnice.** Pesnica, ki v svojem 40 do 50 km dolgem toku ob vsakem deževju deloma poplavi polja, ograža razvoj kmetijstva in povzroča ogromno škodo. Zadeva regulacije je zopet stopila v ospredje zanimanja prizadetih krajev. Dočim so se pod Avstrijo vršile samo malenkostne regulacije, je bivša oblastna samouprava začela s pripravami za popolno regulacijo Pesnice. Ves ta načrt pa je padel v vodo. S strani prizadetih občin je bil osnovan poseben odbor, ki bo predložil vse načrte na odločilna mesta.

* **Jubilej dela.** Te dni je praznoval na Jesenicah g. Janez Rozman 50letnico, odkar je nepretrgoma zaposled pri Kranjski industrijski družbi kot predvaljač v žični valjarni. Janez Rozman se prištevava še med delavce stare garde, ki so prišli pred več desetletji iz Bohinjske doline valjat železo v jeseniške tovarne. Kot 11leten deček je nastopil delo v tovarni železa barona Žige Zoisa v Starih Fužinah v Bohinju. Naš jubilar je vzgleden primer, kako ogromno delo izvrši delavec v polstoletju, ako je marljiv. V času njegove zaposlitve je šlo iz njegovih klešč dnevno okrog tri vagona valjanega žarečega železa. Ako se računa na leto 300 delavnih dni, je bilo v njegovim delovnem času izvaljanega železa, pri katerem delu je sodeloval on, najmanj 50.000 vagonov. Želimo vrlemu delavcu ob njegovem jubileju, da bi valjal železo še mnogo let čil in zdrav.

* **Zobnotehniški atelje** je otvoril v Litiji gospod Boris Štoka, ki je doslej opravljaj zobnotehniške posle v Trziču v splošno zadovoljnost tamkajšnjega prebivalstva.

* **Dediči se iščejo.** Te dni je prejel izseljenški urad obvestilo, da je umrla v Gladwinu v Zedinjenih državah Ana Pobašnikova, rojena na Golici, občina Sevce. Oče je bil Tomaž Jeram, mati Neža, rojena Kešarjeva. Pobašnikova je zapustila za sorodnike s svoje strani 3000 dolarjev. Ker dediči niso znani, naj vsakdo, kdor kaj ve o njih, sporoči svoje podatke banskemu izseljenškemu uradu v Ljubljani.

* **Divji merjasci pri Kočevju.** V okolici Kleč so se pojavili divji merjasci. Več vaščanov iz vasi Kleč, Male gore in Starega loga jih je videlo in jih cenijo na petnajst. Merjasec sicer človeku ni nevarna žival, toda lahko ga z nenadnim srečanjem razdražite in je potem boj z njim boj z gotovo smrtjo. Zato so se lovci iz prizadetih vasi odločili, da preženejo te zveri iz neposredne bližine vasi. Napravili so nanje pogon. Trije lovci so ustrelili tri krasne zveri. Vendar se merjasci tega niso prestrašili in se še vedno drže v okoliških gozdovih.

* **Pazite na otroke!** Mali Marijan Černivec iz Vodice, star komaj leto dni, se je igral v domači kuhinji okrog štedilnika. Pri tem je prijel za lonec, v katerem je bilo vrelo mleko, in ga zil po sebi. Otrok je dobil po vsem životu silne opekline.

* **Slamoreznica mu poškodovala roko.** 16-letni posestniški sin Rafael Kovačič iz Blok je rezal s slamoreznicno krmo za živino. Pri tem je ravnal tako neprevidno, da si je skoro odrezal levo roko.

* **Nesreča v rovu.** Rudar Alojzij Pintar, zaposlen v Zagorju, je te dni delal v rovu, pri čemer se je udrla plast premoga in ga pokopala pod seboj. Pintar je obležal na mestu močno poškodovan na glavi in rokah.

* **Smrtna nesreča v rudniku.** V rudniku Reštanj pri Rajhenburgu se je dogodila te dni smrtna nesreča, katere žrtev je postal 27letni vozač Franc Štravs iz Kališovca, občina Senovo. Padel je 12 m globoko na železni podstavek jamskega vozička in dobil veliko rano na glavi. Smrt je nastopila takoj. Pokojni Franc Štravs, najstarejši sin in edina opora staršev, je bil zelo marljiv fant, eden izmed onih redkih, ki svoj zaslužek dajo staršem in ne zapijejo težko zasluženega denarja.

Družina Štravs se je po prevratu naselila v ta kraj iz Primorja. Kupili so malo kočico, jo s pridnimi rokami popravili in z varčnostjo živeli složno skupaj. Z družino Štravsovo sočuvstvuje ves rudarski okoliš.

* **Razne nezgode.** V Šmartnem v Rožni dolini si je 38letni posestnik Anton Dušek pri padcu zlomil ključnico na desni strani. — V Celju si je 15letni mesarski vajenec Drago Bogovič med delom po nesreči odrezal palec na levi roki. — V premogovniku v Laškem je 17letnemu rudarju Franu Čehu pri spajanju jamskih vagončkov zmečkalo prsi in desno roko. — Pred dnevi je v neki gostilni udaril neznan delavec 27letnega delavca Ludovika Gorjupa iz Ljubecne pri Celju med preprirom s steklenico po glavi. Gorjup ima vso kožo na glavi razrezano. — Pri spravljanju lesa v gozdu je 34letnemu delavcu Franju Korenu iz Šmartna ob Dreti zlomil hlood levo nogo pod kolenom. — Pri Sv. Duhu poleg Rogaske Slatine je padla v neki hiši nabita lovska puška s stene, se sprožila in strel je zadel 16letnega domačega sina J. Križaja, ki je ležal v postelji, v desno nadlaket in mu popolnoma zdobil kost ter mu raztrgal vse meso. — Vsi ponesrečenci se zdravijo v celjski javni bolnici.

* **Pod voz je padel v Mojstrani hlapec trgovca g. Ivana Dernača** 21letni Adolf Hvalič. Dobil je težke poškodbe po glavi in trebuhu ter je bil v brezupnem stanju prepeljan v ljubljansko bolnico.

* **Avtobus s potniki se prevrnil.** Pri Škofljici je v soboto zvečer pod znanim klancem med Škofljico in Šmarjem zadel po šoferjevi neprevidnosti avtobus prometnega podjetja Plečnikar ob občestni kamen, odskočil nazaj na cesto, pa zadel nekaj metrov naprej še ob drugi kamen, ga izruval, podrl še neko drevo in nato strmoglavil po bregu pod cesto. Voz se je trikrat prevrnil in se naposled zaril v mehak travnik. Res le naključje je bilo, da so od vseh potnikov dobili le trije malo težje poškodbe, to je Franc Malovrh, njegova mati Marjana in pa posestnikova žena Marija Zrnčeva iz Stranske vasi. Kolikor je znano, smrtno nevarno ranjen ni nihče.

* **Zaradi prepira v smrt.** Te dni so pripeljali v ljubljansko bolnico 16letno Marijo iz Hotiča pri Litiji. Komaj pa so dekletu prenesli v bolniško sobo, se je nenadoma stresla in umrla. Mlado dekletu je bilo par ur poprej še zdravo in veselo. Nenadoma pa je v domači hiši nastal zaradi malenkostnih vzrokov prepir. Dekličin oče se je med preprirom tako razburil, da je pograbil za sekuro in hotel napasti lastno hčer. Na mlado Marijo je to tako učinkovalo, da se je zaprla v sobo in popila izredno veliko količino lizola. Marijo so pozneje našli nezavestno. Spravili so jo sicer v bolnico, bila pa je takrat že prepozna vsaka pomoč.

* **Požiralec nožev.** Krojaški pomočnik Albin Vidmajer, ki so ga nedavno našli z razparanim trebuhom na novomeškem kolodvoru, je bil v kandijski bolnici operiran. V Vidmajerjevem želodcu so našli 16 cm dolg nož, ki ga je ta čuden človek nedavno pogoltnil. To je že šesta operacija te vrste, ki jo je moral prestati Vidmajer zaradi svoje čudne navade, da požira razne neprebavljive predmete, kakor ključje, nože in slinčo.

* **Huda nesreča pri delu.** V tovarni za olje v Logu pri Bistrici se je te dni hudo ponesrečil 22letni Josip Kralj iz Loga pri Limbušu. Zašel je z levo roko v stroj, ki mu jo je zmečkal. Reševalni oddelek mariborske bolniče mu je nudil potrebno pomoč.

* **Preveč se ga je navlekel.** Te dni zvečer se je vračal iz Radeč proti svojemu domu v Podkraj precej natrkan posestnik Janez in se zvrnil po obrežnem skalovju v Savo. Njegovo klicanje na pomoč sta slišala dva železniška uslužbenca ter sta prihitela preko Save na kraj nesreče. V skrajni sili sta ga izvlekla v temi z lastno nevarnostjo iz Save. Vsega mokrega in prezeblega so hitro za silo preoblekli ter ga šele drugo jutro brez klobuka napotili domov.

* **Dve nesreči pri delu.** Na Čaterjevi žagi v Sp. Hudinji se je ponesrečil 35letni delavec Ferdi-

nand Kranjc. Hlod mu je zlomil levo nogo pod kolonom. — Podobna nesreča je doletela lesnega trgovca Ivana Veršnika v Novi Štifti. Pri pregledovanju njegove žage in nadzorovanju delavcev ga je zadela hlod v desno nogo in mu jo zlomil pod kolonom. Oba ponesrečenca sta bila sprejeta v zdravljenje v celjsko javno bolnico.

* **Vesti iz Amerike.** V Armi v državi Cansas so našli na božič v njegovem stanovanju mrtvega Ivana Lipovška, starega 44 let, po poklicu rudarja. Lipovšek je bival sam v svojem stanovanju. Ker ga več dni ni bilo na spregled, so ga šli njegovi prijatelji iskat in so ga našli obešenega. Nesrečni rojak je bil rahlega zdravja, kar je najbrž bil vzrok, da si je končal življenje. — V Minneapolisu je umrla Slovenka Ana Klemenčičeva za pljučnico. Njen mož se je pred leti pri delu smrtno ponesrečil. Vdova zapušta tri sinove in tri hčere, ki so že odrasli. — V Milwaukeeju je umrla Marija Osojnikova, rodem iz Rečice v Savinjski dolini, stara 60 let. Podlegla je daljši bolezni. V Ameriki je bivala osem let. — Naša rojaka Kolar in Kramaršič sta v naselbini Cicero v bližini Chicaga otvorila slovensko trgovino s cveticami.

* **Elektrifikacija Dolenjske.** Minilo je že nekaj let, odkar se je sprožila misel elektrifikacije Novega mesta in okolice, da se na ta način ustvarijo pogoji za uspešen razvoj obrtništva in industrije. Te dni se je vršil na mestnem magistratu v navzočnosti zastopnika Škodovih tovarn inž. Štebija iz Ljubljane sestanek zastopnikov vseh zainteresiranih občin. Po daljši debati je bilo sklenjeno: Ker je za povzdigo Dolenjske nujno potrebna elektrifikacija Novega mesta in okolice, se v svrhu zgradbe elektrarne na Dvoru pri Zužemberku naroči naprava končnih načrtov in končnega podrobnega proračuna. Izdelava načrtov in proračunov se je poverila Škodovim zavodom, oziroma podružnici v Ljubljani. O tem sklepu se obvesti banska uprava in se naprosi, da zainteresira za zadevo občine ob Krki od Zužemberka do Novega mesta in jim priporoča udeležbo pri izvršitvi načrta. Pravna podlaga ostane že registrirana zadruga Elektrarna Dvor, katere pravila se pregledajo, popravijo in prilagode sedanjim razmeram, da bodo posamezne občine lahko sodelovale pri načrtu kot združnice z gotovim številom deležev. Za posojilo se naprosi v prvi vrsti državna uprava, ki naj dovoli zadrugi dolgoročno posojilo s kolikor mogoče nizko obrestno mero. To posojilo najame zadruga, garancijo pa prevzamejo pri načrtu udeležene občine. Da se izvršitev pospeši, se določi ožji odbor treh odposilancev, ki stopi v stik z vsemi zainteresiranimi občinami, z bansko upravo ter s Škodovimi tovarnami.

* **Osnovanje evangelske cerkvene občine v Apačah.** Slovenski Prekmurci v Goričanah, ki so večinoma evangeličani, so se pred osvobojenjem številno naselili v bivši Stajerski, zlasti v okolici Radgone in Apaški kotlini. Po vojni je bil pritok prebivalstva v Apače še večji, kljub temu pa ti priseljenci dosedaj niti versko, niti narodno, niti gospodarsko niso organizirani. Velika nevarnost je, da bodo v nemški in ponemčeni Apaški kotlini potujčeni. Sedaj so pa osnovali svojo evangelsko cerkveno občino, ki obsega vso Apaško kotlino. Dne 12. januarja so imeli v šoli v Apačah službo božjo, katero je opravil pastor iz Murske Sobotice. Ob tej priliki je bila pokrenjena akcija za lastno evangelsko cerkev in za ustanovitev lastne župnije.

* **Obrtno gibanje v Zagorju ob Savi.** Obrtno društvo v Zagorju je imelo te dni svoj redni občni zbor, ki je bil dobro obiskan. Predzadnje nedeljo se je pod predsedstvom šolskega upravitelja gospoda Levstika vršila v zagorski šoli vajeniška preizkušnja. Preizkušnjo je napravilo z dobrim uspehom 16 vajencev iz čevljarke, krojaške, mizarke in kovaške obrti. V ponedeljek nato je imela tudi Gostilničarska zadruga svoj občni zbor v prostorih predsednika župana g. Grčarja. Na Svečnico pa priredi obrtno društvo v Sokolskem domu svojo običajno letno veselico.

* **Velik lesni promet z ljutomerskega kolodvora.** Iz Ljutomera pišejo: Lesa gre z našega

kolodvora vedno precejšnje množine, zlasti hrastovine za pivske sodčke in specialnih tramov ter desk za železniške mostove. Potem nalagajo orehovino v deblih, ki gre večinoma v Svcico: največ je tega lesa od orehov, ki so v lanski zimi hudo pozebli. In končno kupuje tovarna tanina v Majšpergu kostanjev les na vagone; kilogram plačuje po 17 par. Hrast v naših krajih polagoma izginja in so danes redki večji logi starih hrastov. Tudi v tem se vidi gospodarska kriza; kmet prodaja, kar mu mora dati nekaj denarja. Namesto hrastja sade potem manj vredno in hitro rastočo jelšo. Orehe bomo v kratkem kupovali drugod, dočim smo jih poprej še izvažali.

* **Vlom v trgovino.** Pred nekaj dnevi so neznan storilci vlomili ponoči v trgovino Rajh v Cezanjecih. Vdrli so skozi zamreženo okno, v katerem so z drogom razširili presledek med železnimi palicami. Odnesli so večjo množino blaga. To je v teku enega leta že drugi vlom v to trgovino. O tatovih ni sledu.

* **Tatvina avtomata.** V eni preteklih noči je bil ukraden avtomat čokolade «Mirim», ki je bil pritrjen pri trgovini Ivane Potočnikove v Škofji Loki. Lastnik ukradenega predmeta je Karel Zalkar, tovarnar čokolade v Mariboru. Za tatiči poizvedujejo škofjeloški orožniki.

* **Po dveh letih svobode** je bil 3. t. m. v Sv. Lovrencu na Pohorju aretiran Rudolf Arbeiter, ki je bil leta 1928. od sodišča v Zagrebu obsojen zaradi pobega iz vojske na tri leta robije, a je iz zaporov pobegnil in se od takrat klatil po Avstriji. Nedavno pa si je šel ogledat svoj domači kraj, pa ga je orožništvo izvolalo in aretiralo.

* **Grd zločin.** V vasi Črnovec pri Črnomlju se je te dni pripetil grozen zločin. Pričakovali so veselo svate iz Semiča, od koder je imela priti bogata nevesta po vaškega fanta Frana Ogulina, ki se je priženil v Semič na nevestin dom. Na to svečanost je prišel med drugim tudi tesar Anton Skrinjar, 33letni posestniški sin iz Strašenice pri Črnomlju. Ko je prišel na vas, ga je opazil posestnik in tesar Fran Štiglic ter ga povabil, naj pride k njemu na dom na kozarec vina. Skrinjar se je odzval prijaznemu povabilu in odšel proti Štigličevi hiši. Na pragu si je osnažil čevlje in stal oprt na podboj vrat, tako da je imel glavo sklonjeno v vežo, dočim je bil s telesom še zunaj. Štiglic, ki je šel naprej, je v tem pograbil dolgo drvarsko sekuro in udaril sklonjenega Skrinjarja z ušesom sekire po glavi, tako da se je ta takoj zgrudil na tla. Z glavo je ležal v veži, truplo pa je ležalo na stopnicah. Štiglic je v tem zamahnil še drugič, obrnil sekuro in udaril Skrinjarja po levi strani glave. Podivjanega Štiglica so orožniki aretirali.

* **Drzen vlom** je bil izvršen v nedeljo zjutraj v kočevski poštni urad. Neznanim vlomilcem se je posrečilo odnesti iz poštne blagajne 19.000 Din in nekaj poštne znamke. Kakor poročajo, so baje že aretirali dva vlomilca na Grosupljem.

* **Gospa, že prvi poskus pranja** po našem načinu Vas bo uveril, da imamo prav! Citajte oglas terpentinovoga mila Gazela.

* **Pri odebelelosti** vzbujajo redna zdravilna uporaba naravne Franc Jožefove grenčice jako delovanje črevesa in dela telo vitko. Mnogi profesorji zapisujejo Franc Jožefovo vodo tudi pri zamašenju srca kot zelo dragoceno sredstvo, in sicer zjutraj, opoldne in zvečer tretjino čaše. Franc Jožefova grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

* **Proti rdečim rokam,** razpokani in nelepi barvi kože se z uspehom uporablja snežnobela in maščob prosta krema «Leodor», ki daje rokam in obrazu ono belino, katero si vsaka odlična dama želi. Posebna prednost kreme «Leodor» je v tem, da izvrstno hladi srbečo kožo in je obenem odlična podlaga za puder. Trajni vonj kreme «Leodor» je podoben onemu, ki prihaja iz šopka v rosnem pomladanskem jutru utrganih vijolic in šmarnic brez onega slabega mošusovega vonja, ki odbija odlične ljudi. Cena veliki tubi Din 14-50, mali tubi Din 9.—. V učinkovanju jo podkrepi Leodor-toaletno milo, cena komadu Din 8.—. Dobiva se povsod, kjer prodajajo Chlorodont-

proizvode. Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) in boste dobili brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvorница Zlatorog, oddelek Chlorodont, Maribor. 55

* **Zobni atelje E. Glavič** pri dr. Ukmarju sprejema od 8. do 12. in od 2. do 8., ob nedeljah pa od 8. do 12. ure. Delo vestno, solidno, prvovrstno. Cene zmerne. 83

* **Nepoštene manipulacije s srečkami Rdečega križa.** Pred sodnikom-poedincem dr. V. Strasserjem se je na deželnem sodišču v Ljubljani vršila kratka razprava, ki je odkrila nečedne manipulacije, ki se jih poslužujejo razpečevalci raznih srečk med nepoučenim ljudstvom. Razpečavajo tudi v naši državi prepovedane inozemske srečke. Posestnik Janez Zorec je nasel mlademu razpečevalcu srečk Janezu Š. Posestnik Zorec je bil najprej leta 1927. kupil od bančne tvrdke Bauer v Brnu eno češko gradbeno srečko ter se je obvezal, da bo odplačeval srečko v trinajstih mesečnih obrokih po 85 Din. Znana razpečevalnica srečk Zumbulović v Beogradu, ki je imela tudi v Ljubljani svojo podružnico, je prejela za Bauerja broke od posestnika Zorca. Ko je Zorec plačal šest obrokov, se je pri njem pojavil mlad agent ter se mu vljudno predstavil: «Jaz sem lastnik tvrdke Š. in drug. Mi smo postali nasledniki g. Zumbulovića in vas prosimo, da nam pošljete nadaljnje broke za češko srečko. Sploh pa bomo drugače uredili zadevo s češko srečko. Zorec je postal napram zgornjemu agentu zapljljiv. Zanimal se je za vse srečke in naposled je agent pripomnil: «Češke srečke so splah v naši državi prepovedane. Če boste kaj zadeli, vam bo država zaplenila. Najbolje je, da zamenjate češko srečko za srečko našega Rdečega križa». Kmet se je dal pregovoriti in srečka je bila zamenjana. Obroke je sedaj kmet plačeval na račun srečke Rdečega križa. Agent mu je še dal trdno zagotovilo, da mu bo tvrdka Š. in drug takoj poslala originalno srečko, čim bodo plačani vsi ostali obroki. Janez Zorec je vse obroke plačal. Nato je zahteval originalno srečko. Tvrdka Š. in drug, ki sploh ni obstajala, mu je odgovorila, da mu takoj pošlje original srečke, samo mora še prej poravnati razne stroške v znesku 94-50 Din. Zorec je to storil. A srečke ni bilo! Ker se je Zorc vsa stvar zdela sumljiva, je to naznanil sodišču. Obtoženi agent J. Š. je priznal manipulacije s srečko, toda zagovarjal se je, da je to storil v dobri veri, ker je imel pravico zahtevati od glavnega zastopnika tvrdke Bauer neko provizijo. Agent je bil obsojen na tri mesece strogega zavora, na 100 Din denarne globe in v izgubo častnih državljskih pravic za dobo dveh let.

* **Tihotapec tobaka aretiran v Celju.** Celjski oddelek finančne kontrole je napravil te dni po napornem iskanju dober plen. V nekem celjskem hotelu so izsledili finančni stražniki Heregovinca Ivana Vilenico iz Imotskega in zaplenili

Važno za vse „Domovinarje“!

Ali ste že kdaj kaj doživeli? Kaj huđega in strašnega, česar ne bi nikomur privoščili, niti neprijatelju? Da? Potem citajte v 6. številki «Romana, tednika za vse»:

„Najstrašnejši trenutek mojega življenja“.

Tudi Vi, čeprav ste morda navaden kmet ali delavec brez višje šolske izobrazbe, ste poklicani, da napišete, kaj ste kdaj strašnega doživeli. Tudi Vi imate pravico, da sodelujete pri natečaju, za katerega je «Roman» razpisal nagrade v znesku

2000 Din.

Kupite še danes 6. številko «Romana», v kateri so vse podrobnosti in pogoji tega natečaja. Dobite jo v vseh trafikah za 2 Din, če pa bi bila razprodana, se obrnite naravnost na odpravnništvo «Romana», Ljubljana, Breg 10.

«Roman» izhaja vsako soboto in prinaša dva velezanimiva ljubavna in pustolovska romana v obilnih nadaljevanjih. V vsaki številki je vsebina prejšnjih nadaljevanj. Naročnina za četrt leta samo 20 Din, na mesec 8 Din.

pri njem 14 kilogramov krasnega hercegovinskega tobaka, ki ga je vtihotapil v veliki košari v Celje. Skoro istočasno pa je aretirala mariborska policija v Mariboru njegovega tovariša Ivana Polunjiča iz Gorice v Bosni, pri katerem je našla 8 kg tobaka, dočim je dobrih 7 kg sladke travice že vnovčil pri raznih strankah. Ker Polunjič ni imel v redu svojih dokumentov, je bil oddan v zapor, dočim je bil Vilenca po zaslišanju izpuščen.

Politični pregled

Nas kot sosede bodo zanimala

pogodbe med Avstrijo in Italijo,

ki sta jih te dni podpisala avstrijski kancelar dr. Schober in italijanski ministrski predsednik Mussolini. Avstrijci na razne očitke izrecno podarjajo, da ne gre tu za nikake tajnosti, nego samo za prijateljske in razsodiščne pogodbe, kakršne se običajno sklepajo med državami. Gospodarska pogajanja se med obema državama še nadaljujejo.

Pomorska razorožitvena konferenca

razpravlja sedaj o vprašanju podmornic.

Posamezne države so že stavile predloge glede omejevanja oboroževanja s podmornicami.

Zanimiv je govor angleškega zakladnega ministra Snowdena v radiu o ogromnih bremenih, ki jih nalagajo vojne na hrbet državam. Med drugim je izjavil, da

ves svet izda za oboroževanje 9000 milijonov funtov šterlingov (nad 2000 milijard dinarjev).

Oboroževanje izziva vojne, a z vojno se ne reši nič, je nadaljeval Snowden, ki je orisal nato posledice svetovne vojne. Vojna je le igra, v kateri so izgubili prav tako premaganci kakor zmagovalci.

Po odstopu diktatorja Primo de Rivere

se Španija obrača zopet na levo,

kakor je izjavila neka španska vodilna osebnost pariškemu časopisju. Novi ministrski predsednik Berenguer bo najbrže že organiziral volitve.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

Poljanske novice

Poljanska dolina, februarja.

Letošnja zima je res nekaj posebnega. Dosedaj smo še upali, da dobimo zadosti snega, a to upanje nas je minilo. Po krajih se že kažejo zvončki in druge pomladne cvetice. Vprašanje je prav tako, kaj bo z ledom, ki ga potrebujejo mesarji in krčmarji za svoje hladilnice.

O kakih nalezljivih boleznih še ni bilo slišati po dolini, kljub vlažnemu vremenu. Seveda pa ljudje, zlasti starejši bolj mrjejo ob tem času. Posebno na Tratah skoro vedno zvoni in mnogokrat dvema naenkrat. Tako je umrla med drugimi znana trgovka Platiška, stara čez 80 let. Podjetna žena je pričela s kramo še tedaj, ko so bile prodajalne v dolini zelo redke in ko se sploh ni dobilo v njih drugo kakor sol in petrolej. S svojo poštenostjo in umevanjem kupčije si je hitro opomogla. Blag ji spomin!

Cene svinjam so padle, tako vsaj pripovedujejo mesarji, ki zatrjujejo obenem, da baje zaradi toplega vremena ne morejo nikamor s svojimi izdelki. Ubogi kmet, ki že s poljskimi pridelki minulo jesen ni mogel nikamor razen po nizki ceni, mora sedaj še svinje prodajati pod ceno. Cena živini je še kolikor toliko na svojem mestu, in to zaradi tega, ker so že lani kmetje goveda, ki so jim bila odveč zaradi pomanjkanja krme, zaklali doma ali pa prodali. Ako hočeš kupiti dobro kravo sedaj, moraš šteti zanjo lepe tisočake.

Pred dnevi se je širili prav nesmiselna govornica po dolini o povzročilcih požarov v Srednji vasi. Če bi bili res tako kurili, bi bili tudi tako neumni, da bi se bili ujeli v past že drugi dan po

požaru. Kakor znano so pogoreli pred nekaj leti v Srednji vasi mežnija in dva hleva v kratkem času drug za drugim. Požar je bil napovedan z listki, ki so se trosili po okolici. Ljudi se je samoumevno polastil strah. Pridno so višali svoje zavarovalnice in zavarovali so poslopja tudi taki, ki o zavarovalnicah nikdar niso hoteli ničesar čuti, kajti vsakdo se je bal, da se mu ne posveti neko noč na strehi, ko bo v sladkem spanju.

Veseli nas, da imamo sedaj tako dobre prometne zveze, katerih dosedaj zaradi slabega vremena še ni bilo treba prekiniti. Sedaj prideš naglo, kadar in kamor hočeš, udobno in za malo denarja. Posebno pa nas veseli dopoldanska pošta, kar je važno za dnevno časopisje.

Čudimo se primeru sirovega pretepa, kakor beremo v zadnji «Domovini» v dopisu iz Žirovskega vrha. Skoro bi ne mogli verjeti, da se more še danes kaj takega zgoditi v dolini. Bili so časi, ko so se fantje, ki so se ga malo nacukali, z nožmi obdelovali zaradi krivčev in deklet, toda bilo je to v tistih časih, ko so ljudje še verjeli, da se svet neha za bližnjo goro. Ni čudno, da se govori o slabih časih. Dajte mladini dobrih knjig in časopisov, iz katerih se bodo naučili, kaj je treba, kadar se komu zdeha po pijači. Prepričani smo, če bi oni fantje temeljito čitali «Domovino», bi ne čutili bolečin in ne imeli sitnosti s sodiščem. Zato pa pravimo: proč z žganjem, proč s popivanjem! Kadar bodo v tem pogledu strožji zakoni, tedaj bomo videli, da se bodo pričeli boljši časi in ne bo se vzdihovalo, da ni denarja, ko bomo imeli v vsaki gorski vasi svoj dom za prosveto in lepo zabavo, kjer se bo čitala tudi «Domovina», bo postala naša mladina takšna, kakršno si želimo.

ŽENSKI VESTNIK

O valjenju

I.

Gospodinja, ki se bavi s perutninarstvom, pride večkrat v zadrego radi koklje. To je, da je nima na razpolago, baš ko jo potrebuje. Je pa koklja, ki jo lahko imenujemo pravo živo valilnico, in to je pura. Puro lahko ob vsakem času — razen v času misatve — lahko prisiliš, da koče.

V ta namen ji pripravi v kaki košari ali plitvem zaboju začasno gnezdo, v katero si dala 8 do 12 umetnih, porcelanastih jajec. Nanje posadi puro in jo pokrij s pokrovom košare ali zaboja, tako da je prisiljena obsedeti 24 ur na jajcih brez hrane. Po preteku tega časa spusti puro z gnezda, nakrmi in napoji jo ter ji privoščiči kako uro počitka. Več ko tri dni ne bo nikoli trajalo, pa bo pura kokola in gotovo obsedela na gnezdu. Bolje je seveda v ta namen uporabljati starejše živali kot pa še mlade, enoletne.

Prisilijo pa se lahko tudi kokoši vsak zaželeni čas, da kokajo. Treba jim je le dajati k navadni piči še konoplje, ovsu, popra, koprivnega semena, v vino namočenega kruha itd. Tudi s segretimi umetnimi jajci se dá kura kmalu zvačiti, da koče, kakor jo slednjič lahko prisilimo k temu, da jo nekoliko omamimo s kruhom, namočenim v razredčenem žganju, in jo v takem stanju posadimo na jajca. Toplota, ki se začne v kuri razvijati od alkohola, jo potem kmalu prisili do kokanja. Čim se taka kura našopiri, če jo skušamo dvigniti z gnezda, in če začne kavšati in sikati, ji izpada na trebuhu perje, si sama pripravlja gnezdo in ga več ne ponesnaži, tedaj je žival godna za valjenje. In tedaj jo lahko prenesemo na pravo gnezdo.

Gnezdo pripravimo najbolje na ne presuhem, a tudi ne na prevlažnem in premrzlem kraju, pač pa v kaki bolj temni čumnati, kjer ima mir in tudi potreben izhod na prosto. Gnezdo ji napravimo v kaki košari, plitvem zaboju ali kar na tleh, kjer pa ga moramo obložiti z opeko. Od gnezda nekoliko oddaljeno pripravimo koklji pičo in vodo kakor tudi kopel kje v kotu s kupom peska, zmešanega s pepelom, ako ne spuščamo koklje na prosto, kjer se lahko sama kje okoplje.

Dobro je, če tudi gnezdo samo napravimo iz ne prevlažne prsti in peska kakih 10 cm visoko v obliki podolgovate jamice, v katero nasteljemo še na kratko narezanega mehkega sena. Vsekakor potrebno pa je potresti gnezdo s pepelom in žveplenim prahom ali pa tudi s praškom zoper mrčesa. Takega praška natrosimo koklji tudi v perje, da jo obvarujemo uši in drugih kokoških zajedavcev. O tem bo sledil še en članek.

Za kuhinjo

Ješprenčkov kipnik. Ješprenček skuha iz mleku, kakor se navadno skuha riž. Malo osoli. Ko je kuhan, ga deni hladiti. Med tem zmešaj v skledi dve žlici sirovega masla, dva rumenjaka in 15 dek sladkorja. Ko si pol ure mešala, dodaj dve žlici ruma, pest rozin, malo zmešaj, na kar stresi noter ohlajeni ješprenček. Dobro zmešaj, potem napravi sneg dveh beljakov in ga bolj nalahko primešaj. Kozo dobro namaži s sirovim maslom in mastjo in deni noter polovico te zmesi, nato pa naloži za prst na debelo naribanih ali pa na tanke krljičke narezanih jabolok, katere si posula s sladkorjem in poškopila z rumom, na kar deni gor drugo polovico ješprenčka in lepo razravnaj, da je povsod enako na debelo in ravno v kozi. Povrhu naškropi še malo raztopljenega masla in deni peči približno tri četrt do ene ure.

Krompirjev zvitek. Umesi navadno vlečeno testo in ga raztegni prav tanko po prtju. Eno kilo krompirja skuha že en dan poprej, kuhanega pa odcedi in postavi na hladno. Ko si testo razvlekla, ga posuj z drobtinami, ki si jih zarumenila na masti, na kar zričaj olupljeni krompir z ribeznom na testo, da pride povsod enako na debelo; nato poškopri ali s stopljenim sirovim maslom ali z mastjo in nazadnje posuj še malo orehov, zmešanih s sladkorjem, cimtom in limonino lupinico. Zdaj strkljaj testo v zvitek in ga vsakokrat, ko testo zaobrneš, pomazi še malo z mastjo ali maslom, nato pa položi v pomazano pekačo in ga zlatorumeno zapeci. Tako pripravljen zvitek je mlačen zelo okusen, a je dober tudi hladen.

Kavni liker. V liter finega špirta deni eno palčico vanilije, t. j. zreži jo noter na majhne kosce in pusti tako namočeno osem dni. Četrtilite zmlete najfinejše kave zakuha na dveh litrih krova, in sicer naj samo enkrat zavre. Na pol litra vode pa skuha eno kilo in dvanajst dek sladkorja in naj vre vsaj pol ure, da se voda čisto vkuha. Ko je kuhano, postavi na hladno, istotako kuhano kavo, da se ohladi in gošča usede. Ko sta se kava in sladkor toliko ohladila, da je še mlačno, zlij kavo (precejeno seveda!) k sladkorju in zmešaj, na kar precedi in prilij še špirit in dobro zmešaj. Nato napolni steklenice, jih z zamaško dobro začepi in postavi na hladno. Čez štirinajst dni je liker že dober za uporabo. A še boljši je, če ga pustiš par mesecev stati. Čim starejši, tem boljši. Ta liker je zelo okusen in znatno cenejši nego kupljen v trgovini.

Jabolčni hren. Tri kisle jabolka olupi in naribaj ter prilij takoj malo kisa, da jabolka ne porjavé. Nato dodaj malo sladkorja in dve žlici naribanega hrena. Tako pripravljen hren se prilaga h govejemu mesu ali pa h gnjati in klobasam.

Praktični nasveti

Kako preženemo miši. Dobro sredstvo je oleandrovo listje. Suho listje zdrobi ali zmelj, pomešaj z drobnim peskom in ga nasuj po kotih in mišjih luknjah. Duh oleandrovega listja je mišim zelo zoprno, pa se kmalu izgubijo iz takih krajev. To sredstvo je praktično zlasti za preganjanje miši iz jedilnih shramb. Z vrta pa preženeš miši, ako natlačiš po luknjah v petrolej namočene krpice.

Pohišstvo iz hrastovega lesa lepo osnažimo z vrelo vodo, ki smo ji dodali malo boraksa. Nato je treba pohišstvo dobro zbrisati, da je popolnoma suho, nazadnje pa še enkrat zdrgniti z volneno krpo, malo namočeno v lanenem olju, in povrhu potem s suho volneno krpo.

ZANIMIVOSTI

× **Živega mrtveca sta nesla.** V neki varšavski bolnišnici se je pripetil razburljiv dogodek. Neki zdravnik je po naporni dnevni službi nujno potreboval nekaj ur spanja. Imel je le par ur odmor, zato sklenil, da ne bo šel domov, ampak da bo kar v bolnišnici počival. Ker več bolniških sob ni bilo zasedenih, je šel kar v eno teh sob in je na postelji trdo zaspal. Mladi zdravnik pa žal, ni vedel, da je nedaleč proč od njega ležalo na postelji truplo nekega umrlega bolnika, ki je bilo pokrito z rjuho. Ponoči sta prišla v sobo dva strežnika, položila trdo spečega zdravnika na nosilnico in ga odnesla. Na stopnicah sta precej krepko zadela ob zid. «Kakšna šaia pa je to,» je zaklical zdravnik, ki se je nenadoma prebudil, «kaj pa se godi?» V tem hipu sta junaška strežnika močno prestrašena nezavestna padla na tla in zdravnik je imel polne roke dela, da je s pomočjo prihitelega osebja oba junaka po dveh urnih naporih spravil zopet k zavesti. Strežnikoma je bilo naročeno, da iz dotične sobe odneseta mrtvo truplo, v temi sta pa mirno počivojočega zdravnika imela za umrlega.

× **Rešilni čoln, ki se ne potopi.** Pri pomorskih katastrofah se navadno reši le del potnikov, dočim ostali potonejo v morskih valovih. Tako je na primer pri katastrofi «Titanica» večina potnikov utonila zaradi tega, ker niso mogli izkoristiti vseh reševalnih čolnov, namreč onih, ki so bili na tisti strani, kamor se je parnik nagnil. Nemški strokovnjaki pa so zgradili nov reševalni čoln, ki ga lahko spuste s pomočjo nekakih drsalk tudi preko trupa ladje, če je ta nagnjena. Na ta način se stavijo v primeru potrebe v delovanje vsi reševalni čolni. Razen tega pa imajo ti čolni v svojih stenah prostore, napolnjene z zrakom, tako da se ne potope niti v primeru, če so polni vode. Ti čolni morejo sprejeti do 100 oseb. Novi čolni imajo znatno močnejše stroje, ki lahko delujejo tudi pod vodo in morejo v kratkem času spraviti čoln iz bližine opasnih vrtincev, ki nastajajo okrog mesta, kjer se potopi ladja. Večina navadnih reševalnih čolnov se potopi baš v teh vrtinčastih valovih.

× **Za papežinjo se izdaja.** V eni najživahnejših ulic v Pragi stanuje v četrtem nadstropju nove hiše v tesni sobici versko blazna ženska, ki se imenuje Marija Katarina I., papežinja. Nedavno je ta ženska izdala knjigo, v kateri razlaga nova vero. Papežinja piše med drugim: «To knjigo pišem na božje povelje, velja naj za nauk in povelje božje. Ukazujem vsej cerkvi, naj svoje nauke popravi po mojih. Marija Katarina I., papežinja.» Papežinja je nizke postave, blede, kratko ostrizanih las, črno oblečena in zavita v široko črno haljo. Z ljudmi govori navadno naslonjena s hrbtom na omaro roke tišči v rokavih, oči ji begajo živahno po sobi. Pravi, da napiše še 14 knjig, v katerih bo razpravljala o življenju. Z verskega stališča joče dokazati, da se solnce suče okrog zemlje, ne pa zemlja okrog solnca. Prav nič ne dvojni, da se ji bo cerkev uklonila. Da je poklicana oznanjati svetu novo vero, vé že od svojega 12. leta. Da je papežinja, vé že tri leta. Sicer pa ni prvič na svetu. Pravi namreč, da je bila že večkrat na svetu, prvič kot Nerónova hči. Dala se je krstiti, toda služabnik jo je izdal. Sežgali so jo na grmadi, toda njena mučeniška smrt je spreobrnila na stotisoče poganov. Zdaj je Marija Katarina stara 34 let. Do nedavnega je bila uradnica v neki strojni tovarni. «Vse vem,» pravi Marija Katarina, «poznala sem že 15 mater, ki so me rodile in ubile. Nekatero še živé.» Skoro vsako noč vidi v sanjah čudne prikazni, a pogosto se odpro nad njo nebesa in mogočen glas ji ukazuje, naj oznanja svetu novo vero. Nekoč se ji je sanjalo, da so jo ponoči preganjali fantje. Kmalu je zagledala še dva velika gada, ki sta se plazila za njo. Eden je bil Karel IV., in ta jo je prosil, naj ga proglasi za svetnika. Iz drugega gada je pa nastala

sv. Katarina, ki ji je oznanila, da je bodoča papežinja pod njeno zaščito. Temelj nauka Marije Katarine je v glavnem to, kar uči katoliška cerkev. Od katoliške se loči njen nauk zlasti v naslednji njeni točki: «Bog ni nikoli zapovedal, da mora biti žena pokorna možu. Nasprotno, ta zapoved je v popolnem nasprotju z božjo voljo. S svojo papeško oblastjo oprostim z današnjim dnevom dolžnosti zakonske pokorščine vse žene, ki so s svojim možem že prisegle pokorščino, in proglašam zakonsko pokorščino v bodoče za nezakonito, sramotno in zločinsko.» «Da sta katoliška cerkev in moj nauk edino pravilna, za to jamči bog oče, sin in sveti vnuk, mi in jaz sam pastir,» pravi papežinja v drugem paragrafu. Na vprašanje, ali je omožena, je papežinja odgovorila, da o tem noče govoriti. To skrivnost prihrani za svojo prihodnjo knjigo. Pristašev zaenkrat še nima mnogo, imela jih pa bo, čim začne pridigovati. Tako vsaj ona upa.

× **Bogata beračica okradena.** Na predmestnem policijskem komisarijatu v Parizu se je zgledala te dni 82letna Luisa Hirschfeld in povedala, da ji je bilo ukradeno 80.000 frankov v gotovini in za 50.000 frankov dragocenosti. Policijski komisar ji ni hotel verjeti, ker je bila tako siromašno oblečena, da bi nihče ne mislil, da je tako bogata. Ker se pa le ni dala odgnati, je naročil detektivu, naj se prepriča, koliko je resnice na njeni trditvi. Detektiv je kmalu ugotovil, da je Hirschfeldova beračica. Živela je od miloščine in stalne podpore, katero je dobivala iz javnega ubožnega fonda. Stanovala je v zakotnem hotelu in ko so jo odpeljali nedavno v bol-

nico, so našli pri njej nad 80.000 frankov v gotovini in mnogo draguljev. Policija je torej začela iskati tatu in ga je kmalu našla v osebi sosedu bogate beračice Lafoura. Beračico mu je pomagal okraštati prijatelj. Policija ju je aretirala in tatvino sta odkrito priznala. Ves denar in dragulje so našli pri njima in izročili beračicu.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Zmešani Lojzek.

Delavec: «Pa še, gospod, če bi me vzeli za delavca?»

Delodajalec: «Zakaj pa ne! Kako se pa pišete?»

Delavec: «Pa še gospod, pa še Lojzek, pa še Golob mi pravijo.»

Delodajalec: «Kdaj ste pa rojeni?»

Delavec: «Pa še 85. maja 1. leta.»

Delodajalec: «Vi ste bedak.»

Delavec: «Pa še resnica je, gospod.»

Delodajalec: «Dobro, dobro! Če je tako, pa še lahko 85. maja nastopite delo...»

Ne razlikuje dvojčkov.

Mati ima dvojčka, ki sta si tako podobna, da ju celo materino oko često ne razlikuje. Nekega večera je bila mati pri kopanju otrok, potem ko je enega že skopala, prekinjena v svojem poslu ter je skopala drugega otroka malo kasneje. Ko je mati spravila potem oba otroka v postelj, jo je vprašal eden otrokov: «Mamica, zakaj me pa danes nisi skopala?»

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Zentni oglaš. doplačovanja in trgovski oglaš. vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov še posebej 3 Din. Znesek je priložiti naročila. Oglasni oddelček «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. Telefon št. 3492.

Urarska popravila

Izvršuje najceneje in najprecizneje Franc Wölfling, urar, Ljubljana, Gosposvetska cesta 12. 40

Službo dobi

Po vseh krajih iščemo moške in ženske, ki imajo svoj poklic in bivališče. Dnevni zaslužek do 250 Din. Prijavite se: «Tehna», Ljubljana, Mestni trg št. 25/I. In priložite znamko za odgovor. 30

1000 dinarjev

Vam plačam, če z Rta-Balzamom ne odpravite kurjih oces, bradavic, trde kože itd. v treh dneh. Lonček 10 Din (predplačilo v pismu), 18 po povzetju pošlje: R. Cotič, Ljubljana VII., Kamniška 10 a. Zastopnikom, drogerijam, lekarnam velik popust. 8

Kovačil

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudi družba «Ilirija», Ljubljana, Dunajska cesta št. 46, telefon št. 2820. 90

Krojačem, šiviljam, nešiviljam!

Dolgo ni imelo Krojno učilišče Ljubljana, Stari trg 19, prilliko nuditi krojačem, šiviljam, nešiviljam novosti o krojih, kakor sedaj, ko je dobilo generalno zastopstvo dresdenske modne akademije za prodajo žurnalov in učnih knjig. Navzlic velikemu preokretu mode je dobil lastnik najnovejše kroje, brez katerih bo nemogoče priložnjo sezono izdelovati možko in damsko garderobo po najnovejših modelih. Sistem kroja je svetovno znan, lahko razumljiv tudi za učence z dežele. Vsak učenec se po novem načinu laže in hitreje priučil krojenju, zaradi tega smo honorar znatno znižali. Ugodni plačilni pogoji. Pričetek tečaja 1. marca. 86

Prodam

dve mlatilnici in dve slamoreznici po jako ugodni cen. Vsi stroji so dobro ohranjeni, na ročni pogon ali tudi na gepel. Kupci naj se zglasijo osebno ali pismeno pri g. Vinku Topolovcu, kovaškemu mojstru v Podlehniku pri Ptuj. 73

Kmetški mlin

iščem v najem z nekaj posestva. Plačam najemnino v denarju ali v žitu. Ivanuša, Sv. Križ pri Kostanjevici na Krki. 716

Samec

z 200.000 Din premoženja išče zdravo samico s pokojnino, ki ima dober značaj, za skupno gospodarstvo. Dopise na oglasni oddelček «Domovine» pod «Domačija». 84

Ročna «Lubas» harmonika

popolnoma nova, poceni napredaj. Ponudbe na naslov: J. Serbec, Maribor, Vrbanova ul. 62. 781

Kovaškega vajenca

sprejme takoj Tone Hafner, kovač, Stara Loka št. 89, p. Škofja Loka. 79

Na prodaj

večje posestvo blizu glavne ceste št. 117, 23 oralov (največ njive, sadonos, vinograd), gosposka hiša, več sob, nova viničarija, ves inventar. Pojasnila daje lastnik Karel Lotz, železninar, Maribor. 74

Kaj pišejo o Rio-Balzamu?

«Uspeh na bradavicah zelo dober,» piše g. Ignac Starc, Goriča vas 8, p. Ribnica. «Proti kurjim očesom in trdi koži mi je edino Rio-Balzam pomagal, zato ga vsakomur toplo priporočam,» piše gospa V. Sedelj, Ljubljana, Krakovska ulica 19. — Lonček 10 Din (predplačilo), 18 Din pa po povzetju, pošlje: R. Cotič, Ljubljana VII., Kamniška cesta 10/a. 78

Sprejem vajenca

za usnjarsko obrt z oskrbo v hiši. — Čebular Fran, Ig pri Ljubljani. 82

Iščem dva vajenca

za pekovsko obrt. Popolna oskrba v hiši. — Andrej Selšek, Polzela. 61

Preveč pošten.

Uršika: Kako se obnaša tvoj zaročenec napram tebi?

Nežika: «Ah, tako je pošten in dostojen, da sem mu zadnjič morala reči, da je že lahko tudi malo nedostojnejši...»

Po smrti.

Neža: «Kaj misliš, Jera, ali bom prišla po smrti v pekel?»

Jera: «Nikakor ne! Tam je jok in škripanje z zobmi, a ti sploh nimaš zob...»

Kvartopirski strokovnjak.

Česnovec: «Kako je to, Čebulovec, da v loteriji vedno izgubiš, pri kartah pa vedno dobiš?»

«Veš, loterije ne morem mešati...»

Listnica uredništva

Snežnik pri Starem trgu. Pesem res ni proti paragrafom, vendar pa ni primerna za tisk.

Štrekljevec. Posamezne prispevke bomo pogloma objavili.

Zabukovje pri Kranju. Slika ni primerna!

Preloka. Ker je treba pripovedko popraviti, je še nismo priobčili. Popravilo vzame mnogo dela, ker je spis težko čitljiv.

Prima gonilna jermena

in vse mlinsko-tehnične potrebšline vedno v zalogi pri trvdki

ČADEZ & ŠRLAR, Ljubljana, Kolodvorska ulica 35

77

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od preprostega do najfinjšega, in igračni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmatika. - Ceniki franco. - Prodaja na obroke.

TRIBUNA* F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov

Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

NE ZAMUDITE
vnovčiti 20%, kronske bone, dokler je še poraba za nje, pri menjalnici REICHER & TURK
Ljubljana, Prešernova ulica št. 44 76

Zahtevajte brezplačni

CENIK

14 dni na poskušnjo, ako ne ugaja se vrne denar

Elegantna

plitka, dobra in cenena ura

Din 99⁻

3letno jamstvo.

Enaka ura v boljši izdelavi

Din 120⁻

5letno jamstvo. 243

A. Kiffmann, Maribor 143-c

Razpošilja se le proti povzetju.

Ako
začutim
ščegetanje
v grlu,

ko me muči kašelj, hripavost ter sluzenje v prsih tedaj začnem takoj grgrati s Fellerjevimi prijetno dišečim Elsafluidom. Nekoliko kapljic na sladkorju odpravi napetost, bolečine in krče v želodcu. Drgnenje in obkladki delujejo izvrstno pri revmatizmu, živčnih bolečinah, pri bolečinah v očeh, ušesih, pri glavobolu in zobobolu.

Delajte tudi Vi tako, pomagalo bo tudi Vam!

Fellerjev Elsafluid, to že 33 let znano narodno sredstvo in kosmetikum stane v lekarnah in vseh podobnih trgovinah: požukusna stekleničica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din, specialna steklenica 26 Din. Po pošti najmanj za 62 Din pri:

Eugen V. Feller, lekarnar
Stubica Donja, Elsatrg 360

Živinorejcem
priporočamo zanje jako koristno knjigo
Prva pomoč
ponesrečenim živalim.

Napisal jo je živinozdravnik prof. dr. Kern. Okrašena je s 93 zelo poučnimi slikami in ima nasledno vsebino:

Sestava živalskega telesa, zdravlila, obkladki, masiranje, drgnjenje, o načinu, kako se žival prisili, da je mirna, o dviganju padlih ali bolnih živali o ranah ter kaj je storiti v raznih slučajih nagle oboleni (ot pri poševanju rogov, pri odkopitju in zakovanju, pri prisecu med parkiji, opeklini, strelji, zlomu kosti, zvitju, izčlenjenju, izpadu orodnice in maternice, zapadu danke, vnetju vimena, driski, zaprtju, koliki, napananju goveda in ovac, pri tu ih predmetih v požiralniku, pretresu možgan, solncarici, nevarnosti zadušitve, zastrupitvi, ozebljenju, postopanju s popkom, mrzlici, omedlevici, kužnih boleznih itd.

Vsak lastnik živali, ki se hoče obvarovati škode pri ponesrečenih živalih, bi moral imeti to knjigo. Knjiga, ki velja s poštnino vred Din 36.50, se naroča

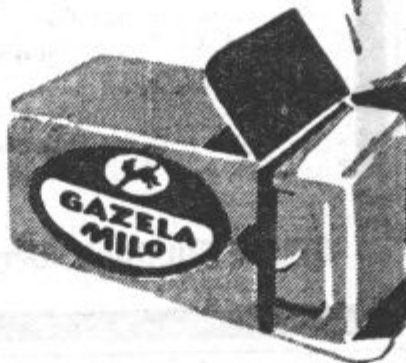
v knjigarni Tiskovne zadruga
v Ljubljani

Prešernova ulica 54 (nasproti glavne ošte)

POZOR!
najceneje se Vam nudi nakup vsakovrstnih športnih čepic na drobno in debelo krznarstvo **A. LAMPIČ**
Ljubljana, Vidovdanska c. 2 42

Razkošna
obilna pena

mila Gazela in pravilno s sodo omeščana voda sta vzrok, da mi sosede zavidajo tako lepo bleščeče perilo.

GAZELA
MILO

Bodite
oprezni

pri nakupu nove obleke in zahtevajte pred tem od trgovskega doma Stermecki v Celju z dopisnico na ogled vzorce sukna, ševjota in kamgarna za moške obleke, krasne volnene tkanine za damske plašče in obleke, svile, delena, etamina, šifona, batista, platna in vse ostale manufakture za obleke in perilo. Naročila preko 500 Din se pošiljajo poštne prosto. Cenik z več tisoč slikami na zahtevo popolnoma brezplačno. 75 a

Trgovski dom R. STERMECKI, Celje št. 97
Dravska banovina

Samo 49 Din

St. 125 budilka, 16 cm visoka, dobro kolesje, 3letno jamstvo. — St. 105, ista, 19 cm visoka, **Din 64-20**. — Št. 106, ista z radijskimi kazalci in urnikom, **Din 76**. — St. 120, kovinska žepna ura z dobrim kolesjem, pooljena in regulirana, 3letno jamstvo, **Din 44**. — Št. 121, ista z radijskim urnikom in kazalci, **Din 58**.

Katalog gratis in franko!

H. SUTTNER, Ljubljana 5

Prešernova ulica št. 4

Lastna protokolirana tovarna ur v Svici

Na ceneje se oblečete, ako kupujete gotove moške in deške obleke domačega izdelka pri

JOSIP OLUP
LJUBLJANA, Stari trg 2

ki ima v zalogi tudi sukno in hlačevino iz svetovnoznanih čeških tovarn ter vsakovrstne pletenine, jumperje, jopice in perilo. 80

BOLEZNI

kot prehlad, španska hripa, artrite, revmatizem, živčne in druge bolezni najlaže dobijo oni, katerih kri vsebuje mokračno kislino. Omenjeni strup se pri hladnem in vlažnem vremenu zgoščuje ter ovira in zatvarja kapilarne cevi dihalnih organov in krvotoka, vpliva razdražujoče na poslednje in često dovede tudi do vnetja, kar je vsekakor opasno za organizem. Da se obvarujemo teh bolezni ter tudi za njih lažje lečenje je potrebno, da od časa do časa očistimo kri ter izločimo iz nje mokračno kislino. To se najbolje doseže s pomočjo svetovno priznanega čistila «Kalefluid» D. Kaleničnika. Ta razkrajja in odstranjuje mokračno kislino in druge strupene materije iz organizma, kateri so vzrok vsakovrstnih opasnih bolezni. Zaradi tega je «Kalefluid» potreben vsem slabotnim, in sicer od raznih bolezni, vsled slabe prehrane ali slabe želodčne prebave, pomanjkanja spanja, duševne ali fizične pretujenosti živčne prenapetosti prevelikih brig itd.

Brezplačno in franko se pošilja nov način pomlajenja in lečenja organizma okrepitev moči, zdravja, delovne sposobnosti in neutrudljivosti. Obrniti se je na: Beograd, Kralja Milana 58, Miloš Marković.

«Kalefluid» se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah.

Kuhinjsko posodo in vse gospodinjске in gospodarske potrebščine nudi najceneje tvrdka 52
BREZNIK & FRITSCH, trgovina z železino, LJUBLJANA

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živali je brezdvomno

MASTIN

ki pospešuje rast, odebilitet in omastitev domače posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma! Cena 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din. LEKARNA TRNKOCZY (zrav. rotovža). Ljubljana 66.

Barve, lake, firnež in drugo nudi najbolje in najceneje

„LUSTRA“ V. LAZNIK, Ljubljana Gosposvelska c. 12 (poleg restav. Novi Svet) 41

RADIO

67 Samo pri

Aparati te tvrdke ne potrebujejo nikakih baterij, so najcenejši in najboljši.

TONE POLJŠAK, RADIOTEHNIKA
LJUBLJANA, ALEKSANDROVA CESTA 5.

Pljučne bolezni so ozdravljive!

Pljučna tuberkuloza — sušica — kašelj — suhi kašelj — sluzasti kašelj — nočno potenje — bronhialni katar — katar požiralnika — zaslinjevanje — bruhanje krvi — pljuvanje krvi — tesnoba — astmatično dihanje — bodljaji i. t. d. so ozdravljivi!

NA TISOČE OZDRAVLJENIH!

Zahtevajte takoj mojo knjigo

„Nova umetnost prehrane“

katera je že mnoge rešila, — Isto lahko uporabljamo pri vsakem načinu življenja in ima to prednost, da se bolezen hitro zatere. — Telesna teža se zviša in apnenje, ki se polgoma stopnjuje, zaustavi bolezen. Resni zdravniški izvedenci potrjujejo izborna kakovost moje metode, in radi priporočajo njeno uporabo. Čim prej začnete s mojim načinom prehranjevanja, tem bolje.

POPOLNOMA ZASTONI dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega. Kogar bolezen muči, kdor se hoče hitro in temeljito ter brez posledic in nevarnosti rešiti bolečin, naj se danes piše:

Naglašam ponovno, da dobite moje razjasnitve popolnoma **zastonj**, brez vsake obveznosti od Vaše strani, ter bo Vaš zdravnik gotovo takoj pristal na to, od prvotnih profesorjev kot izvrstno ocenjen

novi način Vaše prehrane.

Radi tega je v Vašem interesu, da takoj pišete ter boste takoj in v vsakem času od mojega tamošnjega zastopništva dobro postreženi.

Črpajte pouk in ojačano življensko voljo iz knjige izkušenega zdravnika. Knjiga vsebuje okrepitev in življensko uteho ter se obrača k vsem bolnikom, ki se zanimajo za sedanj način znanstvenega zdravljenja pljuč.

Moj naslov:

GEORG FULGNER, Berlin-Neukölln, Ringbahnstrasse Nr. 24, Abt. 619.

in varuje ne samo belo temveč tudi barvano perilo. Pa tudi za volno in svilo je idealno sredstvo za pranje

